

# VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI  
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

V., Báthory-utca 24. szám.

Telefon: 155-62.



MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Egész évre 4, ½ évre 2, ¼ évre 1 P.

Budapest, 1935.

XVI. évfolyam, 47. szám.

November hó 17.

## Vándorkönyvtárak a népművelődés szolgálatában

A Falu-Gazdaszövetség olyan újabb, évről-évre szélesedő mozgalmáról adunk ezuttal hírt, amelynek bizonyára szintén nagy hatása lesz a falusi nép gazdasági szakismereteinek gyarapítására és általános műveltségének fokozására.

Közismert dolog, hogy a falusi lakosság elhagyva az iskola padjait, csak igen nehezen tud hozzájutni jó könyvekhez, de annál inkább elárastják a vásári ponyvairodalom lelket mélyező termékeivel. A különböző gazda- és népkörök anyagi eszközök hiányában legfeljebb másodrangú feladatuknak ismerik az olyan könyvtárak megteremtését, ahol fejlettebb bírálattal s megfelelő gyakorlati érzékkel bíró egyének válogatják össze egy-egy könyvtár anyagát. A földművelésügyi és a válás- és közoktatásügyi minisztériumok kulturtevékenységük keretében osztogatnak ki ugyan szintén a községekbe könyvtárakat, de ez mind nem elégséges, ezért oly ritka a jó könyv a falusi ember kezében.

Ezen a közismert bajon akar tőle telhetőleg segíteni a Falu-Gazdaszövetség, ezért már régebben elhatározta, hogy megszervezi a vándorkönyvtárak intézményét.

A Szövetség vándorkönyvtárai 100—120—150 kötetes olyan könyvgyűjtemények, amelyek felerészben oktató, felerészben szórakoztató könyvekből állnak. Az oktató rész felöleli a legjobb mezőgazdasági szakkönyveket, a közegészségügy és közgazdaság köréből nélkülözhetetlen ismereteket terjesztő műveket, felerészben pedig a magyar szépirodalom remekait.

Ezeket a könyvtárakat négyhónapi használatra teljesen díjtalanul kapják meg a Szövetség tagjai és pedig a községek mint erkölcsi testületek.

vagy pedig a községben működő társadalmi szervezetek: a Szövetség fiókjai, gazdakörök, ifjúsági egyesületek és a többi.

A legelőször megalakított négy vándorkönyvtár ezidőszerint Pilis (Pest m.), Tokaj (Zemplén m.), Bars (Somogy m.) és Hosszúhetény (Baranya m.) községekben van négy hónapra és értesülésünk szerint a könyvek mindenütt igen kapósak és népszerűek lettek.

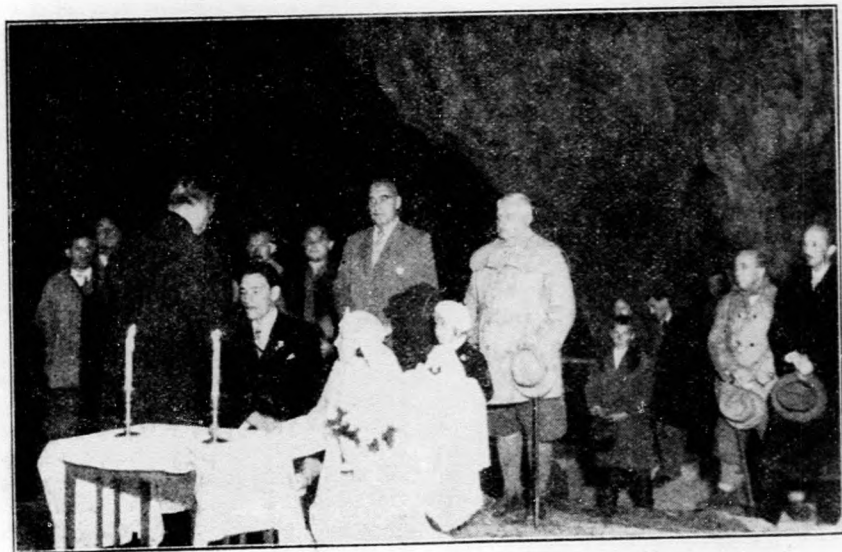
Legutóbb megint három új könyvtárat alakított a Szövetség, amelyeket már a napokban kiküld: Bakonycsenyére (Veszprém m.), Jászdánynya (Szolnok m.) és Nógrádmarcra (Nógrád m.)

Szervezés alatt áll még öt könyvtár, úgy, hogy rövid idő múlva 12 könyvtár lesz állandó vándoruton a

falusi nép műveltségének fejlesztése céljából.

A Falu-Gazdaszövetség azonban nem áll meg a féluton. Ezeket a mozgó népkönyvtárakat továbbra is szaporítani fogja, úgy, hogy belátható időn belül a vándorkönyvtárak egész hálózata fogja szolgálni a Szövetség közismert kulturális céljait.

— Elvész az én népem, mivel hogy tudomány nélkül való! — ezeket a szavakat adja Arany János gróf Széchenyi Istvánnak ajkára, a „legnagyobb magyart” sirató gyönyörű költeményében. Gróf Széchenyin kívül a nemzeti haladásnak minden apostola hirdeti és szükségesnek tartja, hogy a nép széles rétegei körében terjesszük ne csak a gazdasági szaktudást, de az általános műveltség eléréséhez szükséges



Esküvő az aggteleki cseppkőbarlangban

A barlang igazgatója: Keszler Hubert, a barlangban tartotta meg esküvőjét.

egyéb ismereteket is. A *Falu-Gazdaszövetség* e cél eléréséhez egyik eszközül most a vándorkönyvtárakat használja. Az idő bizonyosan megfogja mutatni, hogy helyesen cselekedett.

## BELPOLITIKA

A képviselőház az elmúlt héten befejezte a *gazdatartozások rendezésének elősegítéséről* szóló törvényjavaslatot. Elfogadták a *fémjelzésről* szóló törvényjavaslatot is, majd áttértek a *bortörvényről* szóló javaslat általános vitájára. A javaslatot *Baross Endre* dr. ismertette.

\*

*Hóman Bálint* vallás- és közoktatásügyi miniszter lengyelországi látogatása során *Varsóból Vilnába* és *Krakkóba* is ellátogatott, ahol hasonlóan meleg és szíves fogadtatásban volt része. A kultuszminiszter látogatása még szorosabbra fűzte a lengyel és magyar nemzet amugy is benső barátságát.

\*

A közigazgatási bíróság előtt folyó petíciós ügyek egyikében az elmúlt héten hirdette ki a bíróság döntését, amely szerint a *Mecsér András* országgyűlési képviselő csengeri mandátuma ellen beadott panaszt elutasította.

\*

*Lázár Andor* igazságügyminiszter két mandátuma közül a debrecenit tartja meg. A *szentesi mandátum* így megüresedett. A NEP hivatalos jelöltje *Várady László* szentesi gyógyszerértárlajdonos, a helyi pártszervezet elnöke.

\*

A november hó 10-én tartott időközi választások során a *csurgói* kerületben a Nemzeti Egység Pártjának jelöltje, *Bárczay Ferenc* nyerte el főlényes győzelemmel a mandátumot. *Bárczay Ferenc* 7418 szavazatot kapott, *Inkey Pál* báró pártonkívüli 5792 szavazatot. Ezt a választást országos érdeklődés és óriási agitáció előzte meg.

Ugyancsak vasárnap, november hó 10-én zajlott le Enyingen az időközi választás. Megválasztották *Festetics Sándor* grófot nyilaskeresztes programmal, *Dénesfai Dinich Ödön* ellen.

\*

A közigazgatási bíróság november hó 11-én fejezte be a *Kenyeres-Kaufmann Miklós* mandátuma ellen beadott petíció tárgyalását és a *beregszászi választókerületben* a választást érvénytelennek nyilvánította. Az ítélet következtében *Kenyeres-Kaufmann* mandátuma megszűnt s a kerületben új választás lesz.

\*

*Gömbös Gyula* miniszterelnök november hó 10-én résztvett a *Nemzeti Egység Pártja* szentesi nagygyűlésén és beszédet mondott. Szentéről *Orosz-házára* utazott a miniszterelnök, ahol díszpolgári oklevelet adtak át neki. *Gyulán* ugyancsak díszpolgári oklevéllel tisztelték meg *Gömbös Gyulát*.

*Bornemisza Géza* iparügyi miniszter november hó 10-én Kaposvárott mondott beszámolóbeszédet, *Preszly Elemér* belügyi államtitkár pedig Cegléden.

### „Testvéri eszmék ápolása...”

A szentesi választók előtt november hó 10-én mondott beszédében *Gömbös Gyula* miniszterelnök nagy meglepetésre kitért a személyét ért támadásokra, amát eddig következetesen elkerült. Ez a kitérés azonban most sem követte a támadásokat a személyeskedéseknek olyan fokáig, ahol már az egyéni becsület érintéséről is szó lehet. A miniszterelnök most is elvi alapon maradt. Többek között a következőket mondotta: „Nem a gyűlölködés és személyeskedés útjára kell telnem a magyar nép gondolkodását, hanem arra, hogy a jüggellen Magyarországának más stílus szerint kell élnie, mint a háborúelőtti Magyarországának. És ha igaz az, hogy az európai külpolitika helyzete nem éppen napsütéses, akkor az is igaz, hogy ilyen körülmények között nem a gyűlölködés szítása, hanem a testvéri eszmék ápolása a kötelesség.”

Ez alkalommal nem is idéznék mást és többet a miniszterelnök szélesvonalú és nagyhatású beszédéből, mint ezt a szép, fensőséges nyugalommal megformált mondatot. Mert a gyűlölködés szítása valóban nem lehet az az út, amelyen át a magyar boldogulásnak ma még lidércként lebegő pislogását erős és világító napsütéssé fokozhatjuk. A gyűlölködés és széthúzás csak külön utakra tereli a balgán hívőket, a lidérc üzésére a lép fölött, amelynek mélységei és veszedelmei kiismerhetetlenek ugy az egyén, mint a nemzet szempontjából. A testvéri eszmék ápolása, a szív szív mellett, és az ésszel, kéz a kézben és együttes akarat: a magyar jövő. Nem az a fontos ebben az országban, hogy külön-külön minél többen megtalálják azt a programot, amellyel mandátumot szerezhetnek maguknak, hanem az a fontos, hogy együtt találjuk meg azt a programot, amellyel végre a nemzet és haza is boldogul. Ha pedig az már megvan, akkor ne furjuk és áskálódjunk ellene szent egyéni érdekből és anyagi mezt öltő hiúságból... Emberek vagyunk, magyar emberek, értsük meg végre egymást. A többi magától jön...

### Schandi Károly dr. beszámoló körútja

*Schandi Károly* dr. országgyűlési képviselő *Doba, Somlószőlős, Kisszőlős, Vid, Somlóvecse* és *Dabrony* községekben tartott képviselői beszámolót. Rámutatott arra, hogy a tulajdonosodott kizgádzák megsegítése csak első lépés a falu válságának enyhítésére. A Somlóvidék uthalózatának kiépítésén kívül teljes erővel száll sikra amellet, hogy a *grác—budapesti ut* a *Somló vidékén vezetessék keresztül*, ami az egész vidék rég megérdemelt gazdasági fellendülésével fog együtt járni.

Az egész Somlóvidékre kiható ünnepség keretében avatták fel az elmúlt héten *Karuközörsökön* az ujonnan átépített elemi iskola épületét. A falu népe körmenetben vonult a templomtól az új iskolába, melyet *Kasza Vilmos* tuskévári plébános szentelt fel tartalmazó beszéd kíséretében. Az iskola több száz éve áll már fenn, nemcsak a régi királynék lándzsáit nevelte a falu tiszta nemes polgárainak fiaiból, hanem az utóbbi évtizedekben is sok kiválóságot adott a magyar közéletnek. *Schandi Károly* dr. országgyűlési képviselő a kultuszminiszternek mondott köszönetet, aki helyet adott az évek óta hangoztatott sürgetésnek.

### Intézkedések a háziipari munkabéruzsora letörésére

*Bornemisza Géza* iparügyi miniszter nagyjelentőségű intézkedéseket tett a háziiparral kapcsolatos munkabéruzsora letörésére.

Ismeretes, hogy az idej háziipari munkák főevadjának elmúltával panaszok merültek fel egyes háziipari munkaadók ellen amiatt, hogy a munkabéreket erősen csökkentették. Amidőn *Bornemisza Géza* iparügyi miniszter augusztus hónap utolsó napjaiban *Mezőkövesden* járt, az ottani háziipari munkások elpanaszolták, hogy a munkaadók a földénybeli árakat 30—40 százalékkal csökkentették. Ez indította az iparügyi minisztert arra, hogy a háziipari munkaadókat olyan egyezmény kötésére kötelezze, amely oly módon szabályozza a háziipari munkabéreket, hogy a legalacsonyabb napi kereset elérje a 80 fillért. Az egyezmény betartását bizottság ellenőrzi. A munkabérek emelésével összefüggően a legalacsonyabb kiviteli exportárat is újra szabályozták, még pedig oly módon, hogy a jövőbeni árhatár körülbelül 9 százalékkal lesz magasabb az eddigienél.



Kép a Budapesten lezajlott magyar-svájc-i válogatott labdarúgó-mérkőzésről, amelyet 6:1 arányban a magyar csapat nyert meg.

## VILÁGKRÓNIKA

Az olasz-abesszin konfliktus diplomáciai tárgyalásai az elmúlt héten Genfben az egyes érdekelt nagyhatalmak fővárosaiba helyeződtek át. Rómában *Mussolini*, Franciaországban *Laval* és Angliában *Sir Samuel Hoare* az érdekelt nagyhatalmak ottani nagyköveteivel tárgyalt és az egyes kormányok politikusai csak jegyzék útján érintkeztek egymással. Érdekes jelenség, hogy míg egyrészt úgy a népszövetségi bizottság, mint az angol és francia kormányok a szankciós rendelkezések szigorú keresztülvitelén dolgoztak, a világsajtó mégis csaknem egyhanguan azt állítja, hogy az angol-olasz feszültség lényegesen csökkent és remény van arra, hogy végre valami áthidaló megoldást találjanak. A francia külügyminisztériumhoz közelálló sajtóorgánumok tudni vélik, hogy Anglia Olaszország afrikai térhódításától Indiába vezető útjának biztonságát félti és ha erre vonatkozólag Olaszországtól biztosítékokat kap, úgy hajlandó lenne arra, hogy Olaszországnak lényegesen nagyobb cselekvési szabadságot biztosítson az abesszin kérdésben. Olaszországban az egész lakosság életét lassanként a szankciók elleni védekezés alapján állítják be. Kormányrendelettel csökkentették a huszofogyasztást, a hivatalok és üzletek zárórájának megváltoztatásával, a közlekedő vonatok számának csökkentésével pedig a szükséges elektromosenergia-mennyiség, illetve szénmennyiség csökkentését érték el. Szakértők véleménye szerint Olaszország a legszigorubb szankciók alkalmazása mellett is legálább egy évre minden nyersanyaggal el van látva.

Az afrikai hadszíntéren hirtelen beállott esőzések akadályozzák az olasz hadsereget a megindult offenzívának gyors folytatásában. A hadsereg azonban ennek ellenére is tovább nyomul előre és eddig már *Makalle* városa is az olaszok kezére került. De Bono tábornok ünnepélyesen bevonult az elfoglalt városba és az olasz hatóságok már itt is megkezdték rendcsinálási munkájukat. Az olasz hadsereg továbbra is előnyomulásaival most már az egész Ogaden tartomány is olasz kézen van. Hír szerint a fejtelenség egyre nő a népus birodalmában és féltik, hogy a belső rend teljesen felbomlik.

*Benes* csehszlovák külügyminiszter

a cseh parlament mindkét házában elmondotta beszámolóját a cseh kormány külpolitikájáról és hangsúlyozta, hogy a kormány a kisantant államával együtt hiva a dunai egyezménynek és reméli a tárgyalások eredményes befejezését. Megállapította *Benes* külügyminiszter továbbá, hogy a kisantantnak Magyarországgal szemben fennálló viszonyában javulás állott be. A cseh képviselőház ülésén többek között *Szüllő Géza*, a magyar ellenzéki pártok klubjának elnöke is hozzászolt *Benes* beszámolójához és a cseh kormány külpolitikájának alapvető hibájul azt róta fel, hogy az nem a szomszédokkal halad, hanem a szomszédok ellen foglal állást.

## Anglia, a Népszövetség és a revízió

*Sir Samuel Hoare* angol külügyminiszternek néhány héttel ezelőtt tartott nagy beszéde, amelyről annakidején a *Vasárnap* is megemlékezett, élénk visszhangot keltett egész Európában. A világsajtó napokon keresztül magyarázta az angol külügyminiszter beszédét, amelyben hitvallást tett az angol hivatalos politika nevében a Népszövetség mellett. Az egyik legelőkelőbb osztrák lap, a *Neue Freue Presse* londoni munkatársa hosszabb cikkben foglalkozik *Sir Hoare* beszédével és indokolni kívánja Anglia állásfoglalását az olasz-abesszin kérdésben. Az osztrák lap külpolitikai munkatársa részletesen ismerteti Anglia állásfoglalásának az okát, amely szerinte egyenesen az angol társadalom életében gyökeredzik. Az angolok ugyanis valóban komolyan hisznek a Népszövetség hivatásában. Hisznek pedig azért, mert a Népszövetségben a mai társadalmi és politikai rend örét látják. El sem képzelhető szerintük, hogy a Népszövetség csak üres forma maradjon és éppen ezért hivatalos politikájuk is mindent elkövet, hogy ennek a nemzetközi intézménynek tekintélyt és súlyt adjon, mert csak így teljesítheti hiva-

tását, tudniillik azt, hogy az egyes államok nyugalmát biztosítsa.

Anglia azonban nem tekinti a Népszövetséget annyira a mostani határok biztosítására alakult nemzetközi egyesülésnek, mint Franciaország, mert világosan látja, hogy Franciaország merev állásfoglalása volt az, ami Németországot a Népszövetségből való kilépésre kényszerítette és ennek a következménye Németország felfegyverkezése. Éppen ezért Anglia azon az állásponton van, hogy a Népszövetségnek sokkal rugalmasabbnak kell lennie, mint ahogyan azt Franciaország kívánja és a feladata nem merülhet ki egy esetleges háború megakadályozásában, hanem módot kell neki nyújtani arra is, hogy egy fenyegető háború okait kiküszöbölje.

Az angol hivatalos politika ezek szerint ha burkoltan is, de elismeri például a Népszövetség útján való békerrevíziót is. Nem veti el tehát annak a lehetőségét, hogy a háború utáni szerződéseket a Népszövetség megváltoztassa, ha ilyen módon egy újabb háború okát lehet kiküszöbölni. Ez az állásfoglalás pedig rendkívüli fontossággal bír a magyar revízió kérdésében is.

## Csalja meg az utát!



Főzőn neki szemeskávé helyett  
**Áldás** kávépótlóval tejeskávé!  
 Nem kell főző kávéra. 1/8 kg 30 fillér.



Kép az abesszin-olasz háborúról

Menekülő abesszin csapatot olasz katonák üldöznek

## 5<sup>0</sup>/<sub>10</sub>-ra, nem 3<sup>1</sup>/<sub>2</sub><sup>0</sup>/<sub>10</sub>-ra csökkentette az új rendelet a nemvédett gazdaadós kamatfizetési kötelezettségét

A Vasárnap október hó 20-iki számában 55.000 védett birtokos adósságát véglegesen rendezte a kormány cím alatt ismertettük a gazdatartozások rendezésére vonatkozó 10.000—1935. M. E. számú kormányrendeletet. Cikkünkbe sajnálatos sajtóhiba csuszott, amely félreértésekre adhat okot. Azt irtuk ugyanis, hogy a nemvédett gazdaadósok az eddigi 5<sup>1</sup>/<sub>2</sub><sup>0</sup>/<sub>10</sub>-os kamat helyét 3<sup>1</sup>/<sub>2</sub><sup>0</sup>/<sub>10</sub>% kamatot kötelesek fizetni. Ez tévedés. A rendelet helyes és szó szerinti szövege ugyanis így hangzik:

Az 1932. évi április hó 1. napja

előtt keletkezett magánjogi követelésnek az 1935. évi augusztus hó 31. napja utáni időre járó kamatát a tőkének évi 5%-ánál nagyobb mértékben bírói uton érvényesíteni nem lehet. Az 1935. évi augusztus hó 31. napja utáni időre a jelen rendelet hatálybalépése előtt kifizetett kamatnak az 5%-ot meghaladó részét mint túlfizetést kell az adós javára a legközelebbi időre járó kamattartozásba beszámítani.

Nincs helye e szakasz alkalmazásának, ha az adós kereskedelmi társaság.

## Ujabb rendelkezések

### a gazdasági munkás- és cselédbiztosítás terén

A földművelésügyi miniszter legutóbbi rendeletet adott ki, amelyben szabályozza a gazdasági munkás- és cselédbiztosítás egynémely vitás kérdéseit. A rendelet első része az erdőmunkások biztosítására vonatkozik. Ott, ahol az erdőkitermelés rendszeresen folyik, a munkavállaló köteles összes munkáit baleset ellen biztosítani. Az őstermelésszerű erdei kitermelésnél azonban csak az állandó gazdasági cselédek és a gépeknél alkalmazott, veszélynek jobban kitett állandó munkások esnek balesetbiztosítási kötelezettség alá. A nem állandó, úgynevezett alkalmi munkások biztosítása nem kötelező, azonban ön-

kéntes biztosítás útján mint rendkívüli tagokat fel lehet venni a pénztárba. A biztosítás érvénye minden tagnál a díj lefizetése után kezdődik.

A rendelet második része a gazdasági cselédváltásokat szabályozó, legújabb, 1935:II. t.-c. folytán előálló új helyzetnek megfelelően intézkedik a gazdasági cselédek biztosítása tárgyában. Ez a rész így szól:

Az 1935:II. t.-c. a gazdasági cselédkategóriák legnagyobb része szolgáltatának végződését március 31-ére tette s így a gazdasági cselédváltások, — a juhászt (juhászbojtárt), a szőlő- vagy kertgazdaságban (dohánykertészetben) alkalmazott gazda-

sági cselédeket kivéve — most már minden év április 1-én történnek. Ennek kapcsán a rendelet felhívja úgy a pénztári helyi szervek (közégségi előljáróságok, stb.), mint a gazdasági cselédváltó figyelmét arra, hogy tartsák szem előtt a gazdasági cselédváltások bejelentésére vonatkozólag hatályos jogszabályokat. Nevezetesen a gazdasági cselédek (szegődményes iparosok) létszámában, vagy személyében beállott változás annak megtörténtétől számított 15 napon belül a pénztár helyi szervénél bejelentendő s ha az még nem történt volna meg, úgy a hozzájárulási díj azonnal befizetendő. Miután pedig a gazdasági cselédek biztosítása naptári évekre szól, amennyiben a gazdasági cselédek december hó 31-én túl a következő év április hó 1-ig állanak szolgálatban, értük a hozzájárulási díj az utóbbi évre is szabályszerű időben külön megfizetendő. Természetes, hogy amennyiben az április hó 1-én kilépő gazdasági cseléd helyébe másik gazdasági cseléd fogadtatik fel s a személyváltás a községi előljáróságnál kellő időben bejelentetik, az illető naptári évre már megfizetett hozzájárulási díjat újból nem kell befizetni, mert ily esetben az illető naptári évre már befizetett díj az eltávozott gazdasági cseléd helyébe belépő új gazdasági cselédre is érvényes lesz a naptári év végéig.

## Bárki rendelhet nótát a rádióban

A december 1-vel kezdődő műsorhétől, hetenként egy vagy kétizben, rendszeresíteni kívánja a rádió az úgynevezett nótarendelést. Ennek lényege az, hogy bárki nótát rendelhet a rádióban, akár a maga szórákosására, akár pedig másvalakinek a tiszteletére. Egy nóta elhuzatása egyszeri ismétléssel 5 pengőbe kerül, amely összeg a Főméltóságú Asszony segélyakciójának javára szolgál.

A nótarendelés levélben vagy levelezőlapon történik, avagy pedig annak a postautalványnak szelvényén, amelyen az összeget a nótarendelő beküldi. Pontosan fel kell tüntetni az eljátszani óhajtott nótát vagy nótákat, valamint azt is, hogy a nótát kinek a részére vagy tiszteletére játssza el a cigányzenekar. A nótarendeléseket és a pénzüsszeget vagy a Rádiótársaság vagy pedig a Rádióélet szerkesztősége címére kell beküldeni. Mindkettőnek a címe: Budapest, Sándor-utca 7. A rádió a beérkezett rendeléseket azok érkezési sorrendjében tüzi műsorára s jóelőre írásban értesíti a nótarendelőt, valamint azt, akinek tiszteletére a nótát elhuzatja, arról, hogy mikor hangzik el a megrendelt nóta.

# »A falvakban van ma a legnagyobb nyomor«

## Beszámoló a jegyzők országos egyesületének közgyűléséről

November hó 12-én délelőtt tartották meg Budapesten a *községi jegyzők* közgyűlésüket, amelyre az ország minden részéből nagyszámúban érkeztek fel a fővárosba a falu jegyzői. A közgyűlésen a kormány képviselőjében megjelent *Preszly Elemér* államtitkár, továbbá számos országgyűlési képviselő.

### Szociális gondoskodást a falvakon!

*Koncz János* dr. elnök nyitotta meg a közgyűlést.

— Mint minden közgyűlésen, — mondotta többek közt — ezuttal is feltárjuk a falusi világ kapuját. Örömmel állapíthatom meg, hogy utolsó összejövetelünk óta egy fiatal fa nőtt az udvaron: a *fizetések rendezésének fája*. Köszönet jár ezért a kormánynak, a belügyminisztériumnak és *Preszly Elemér* államtitkárnak, aki hivatalbalépése óta meleg érdeklődéssel kíséri a falunak és a falu jegyzőjének életét. Ugyanakkor azonban szavá kell tennünk, hogy a *mai rendbirságolási rendszer nem alkalmas arra, hogy a falu jegyzőjének munkásságát előmozdítsa*. A feladatok szaporodtak, a jegyzők létszáma kevesebb lett, ezen is segíteni kell.

Ezután szomorúsággal állapította meg *Koncz János*, hogy *egyre jobban divatosá válnak a névtelen feljelentések*, amelyek megmételvezői lehetnek a magyar közéletnek, s amelyek bátortalanul, személytelenül sorakoztatnak fel vádakot olyan jegyzők ellen is, akik egy életet töltöttek el tisztességes munkában. Utalt arra is, hogy a jegyzők számára lehetővé kell tenni a *falvakról való szociális gondoskodást* is.

— Mi — mondotta — frigyét kötöttünk a faluval és a falusi néppel. *Tiborc* módjára élünk, de *Tiborc* hűségesen szolgálta Bánk bánt és nekünk nem szabad elfelednünk, hogy rajtunk kívül, csonka ország *Tiborcain* kívül hatvanhárom megyének van még *Tiborca*, s együtt kell szenvednünk addig, amíg megérjük ennek az országnak boldogabb jövődjét.

### A kormány mindent elkövet az inségakció lebonyolítására

Az elnök nagy tapsal fogadott szavai után *Preszly Elemér* belügyi államtitkár állott fel szólásra. Üdvözölte a kormány nevében a jegyzőket, majd így folytatta:

— Közéleti pályám elindulásától

kezdve ismerem, értékelem a jegyzői kar munkáját, működését. Én magam azért jöttem most ide, hogyha nem ismerném kellőképpen a jegyzők és a falu bajait, megismerhessem a panaszokat és a sérelmeket. És megismerjem a jegyzői kar panaszaival együtt a falu sérelmeit is.

— A trianoni Magyarországon baj van mindenütt, azt nagyon jól tudjuk. De tudjuk azt is, hogy a *mai idők nehézségei elsősorban a több mint háromezer magyar községben érezhetők legjobban. Mert a falvakban van ma a legnagyobb szegénység és a nyomorúság*. Éppen ezért a jegyzői kar vállaira igen súlyos feladatok nehezdednek. A jegyző van hivatva arra, hogy mint a falusi intelligencia vezetője, elsősorban hozzon létre összhangot a falusi intelligencia körében, mert, sajnos, még ezt a falusi intelligenciát is szembe állítják egymással felekezeti, társadalmi, politikai és egyéb szempontok. Én azt kérem a jegyzői kartól, iparkodjanak elsősorban a falusi intelligencia harmóniáját biztosítani, békéjét megteremteni, mert csak ezzel a jó példával lehet magának a falunak a rendjét és a nyugalomát is megóvni. *A kormány el van szánva arra, hogy a ránk következő tél alatt az államháztartás mai nehéz*

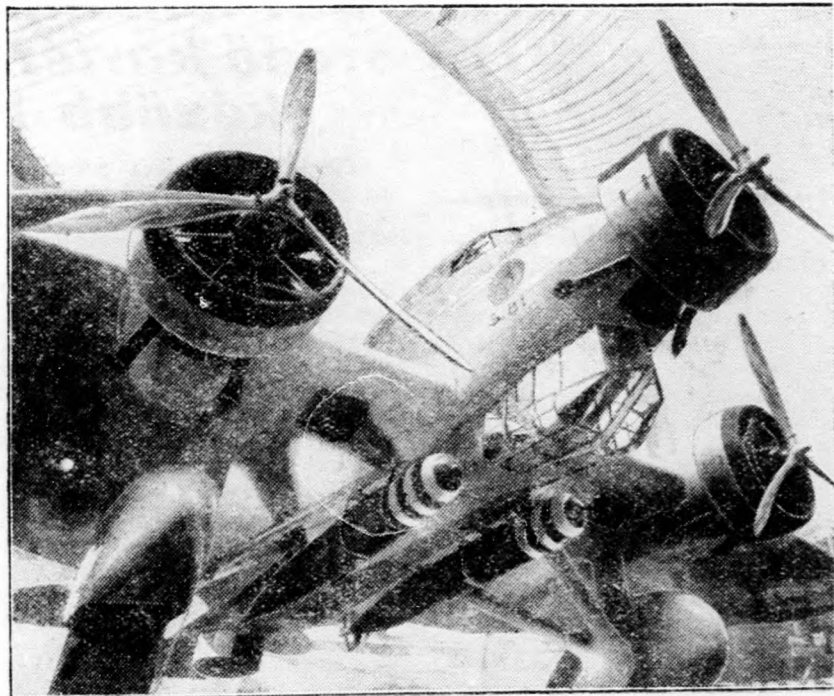
helyzetében is mindent elkövet, hogy ezt a telet elviselhetővé tegye és hogy az inségakciót levezesse, s minden embernek legalább egy darab kenyeret biztosítson.

— Ami a községi autonómiát illeti, arra nézve úgy a kormány, mint a magam nevében kijelenthetem, hogy *minden tekintetben az autonómia álláspontján vagyunk*, hiszen a magyar életnek leggyönyörűbb kivirágzása, hogy a parlamentárizmus mellett egyuttal autonómiája is van a közigazgatásnak. Végül a különböző birságok rendezését helyezte kilátásba az államtitkár.

Percekig tartó taps fogadta a belügyi államtitkár beszédét, majd a pénzügyminiszter üdvözlését tolmácsolta, inárcsi *Papp Elemér* miniszteri tanácsos. Ezután a TESz nevében *Lányi Árpád* ny. ezredes üdvözölte a jegyzőket, majd *Festetics* Domokos gróf országgyűlési képviselő szólalt fel, ígérve, hogy a jegyzők érdekeit az országgyűlésben is istápolni fogja.

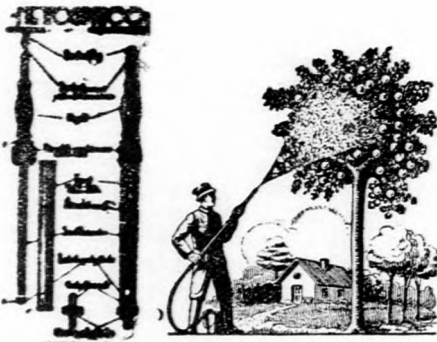
### A Falu-Gazdaszövetség díszoklevéllel tüntette ki Koncz Jánost

*Tölgyes István* dr., a *Falu-Gazdaszövetség* igazgatója, a jegyzőket, mint a Szövetség törekvéseinek legközvetlenebb segítőit üdvözölte és azt hangsúlyozta, hogy a háború után, amikor a falvak egyensúlyát kellett helyreállítani, a Szövetség tisztviselői és a jegyzői kar a legteljesebb egyetértésben végezték el ezt



Olasz óriás-hadirepülőgép

Ez a légi-vár 3000 kiló súlyu bombát képes magával vinni. Törzse alatt látható két egyenként 800 kilogramm súlyu bomba. Négyezer méter magasságot és óránként 350 kilométer sebességet ér el; 6 gépfegyverrel van felszerelve.



Szétszedve

Munkában

Legujabb szabadalom

**„NETTOSPRICC“**dugattyunélküli  
gyümölcsfapermetező készülék.

Olcsó, nincs benne bőrözés, nem szárad ki, nem romlik, nem kopik. Egy perc alatt szétszedhető és könnyen tisztítható. Alkalmos permetezésre, fertőtlenítésre, meszelésre stb.

Kérjen díjtalan leírást.

Gyártja és forgalomba hozza:

**Takács Károly, nyug. Máv. előljáró,**  
Budapest. VI., Kerekes-utca 28.

a nagyfontosságú munkát. A jegyzők egyesületének elnöke: *Koncz János dr.*, a Szövetség választmányi tagja és leghevebb munkatársa, akinek érdemei elismerésként átnyújtja a Szövetség díszoklevelét.

Óriási taps követte *Tölgyes István dr.* szavait, majd a *Magyar Tanítók Egyesületének* nevében *Földes Ferenc* főtitkár mondott üdvözlő szavakat.

Rátértek ezután az *elnöki jelentés* és a tárgysorozat tárgyalására, amelyekhez *Bodnár Zoltán, Szilágyi Lajos, Lerner Ákos, Endes István, Horváth László, Vámos Ferenc* és *Máté József* szóltak hozzá.

A közgyűlés után a megjelentek közös ebédet vettek részt.

### A beváltási árak felemelését kéri a dohánytermelő gazdák

Az OMGE dohánytermelési bizottsága a *Dohánytermelők Országos Egyesületével* karöltve az elmúlt héten látogatott gyűlést tartott a Köztelek székházában, amelyen a dohánytermelő gazdák nagy számban vettek részt. A gyűlésen a dohányjövődéket *Fattinger Sándor dr.* államtitkár, a Dohányjövődéki Központ igazgatója képviselte. Az ülés behatóan megvitatta a dohány termelésének költségét s az OMGE, valamint az Országos Mezőgazdasági Kamara adatgyűjtése alapján megállapította, hogy országos átlagban egy métermázsza dohány előállításai költsége körülbelül 53—54 pengő körül mozog rendes termés esetén. Miután a gyűlésen résztvevő dohánytermelő gazdák is meg erősítették az adatgyűjtés helyesség-

gét, hangsúlyozták, hogy a jelenleg érvényben lévő dohánybeváltási árak nem biztosítják sem a dohánytermelők termelési költségeinek fedezését, de nem nyújtanak a dohányos feleskertészek munkájának olyan ellenértéket sem, amely létfenntartásukhoz szükséges. Ezért a gyűlés úgy hatá-

rozott, hogy sürgős felterjesztésben fogja kérni úgy a nagylevelű, mint a kerti dohányok jelenleg érvényben lévő beváltási árának — a mult évben engedélyezett támogatás betudásával — 25 százalékkal való felemelését, anélkül azonban, hogy a beváltási feltételeket megszigorítsák.

## Ki kapja meg a „Vasárnap Naptárt?“

Jelentjük olvasóinknak, hogy az 1936. évre szóló **VASÁR NAP NAPTÁR** előállítási munkálatai serényen folynak és legkésőbb karácsonyig befejeződnek, hogy az ünnepekre valamennyi előfizetők asztalán ott legyen ez a pompás ajándékönyv, mint a hozzánk való hűségnek és az irántunk tanusított barátságunk szerény viszonzása.

A **VASÁR NAP NAPTÁR**-t karácsonyi ajándékként megkapja minden olyan előfizetők, akinek előfizetése legalább folyó évi december hó 31-ig rendezve van, vagyis, aki a naptárak szétküldésének időpontjában nem lesz hátralékban. Ehhez a feltételhez minden körülmények között ragaszkodunk kell, éppen azért nyomatékosan kérjük hátralékos előfizetőinket, hogy

legkésőbb folyó évi december hó  
15-ig

az előfizetési hátralékokat címünkre megküldeni sziveskedjenek.

Az újonnan belépő előfizetők is megkapják az ajándéknaptárt, de csak abban az esetben, ha két pengővel legalább egy félévre előfizetnek a lapra. Ez a kikötés mindazokra vonatkozik, akik november hó 17-ike után lépnek a **VASÁR NAP** táborába. Szükséges volt ilyen megszorítást tenni, mert a multban azt tapasztaltuk, hogy számosan csupán azért fizettek elő a lapra egy pengővel egy negyedévre, hogy naptárt kapjanak. Amikor aztán a negyedév eltelt, nem ujtották meg az előfizetést. Azt hisszük, mindenki természetesnek fogja találni, hogy egy pengőért egy kitünő naptárt és három hónapig lapot adni: teljességgel lehetetlen.

Végül ismételnem kérjük hátralékos előfizetőinket, hogy előfizetésüket mielőbb rendezni sziveskedjenek.

## Aki lemond a balesetből eredő kártérítési igényéről, később hiába perel

*Bajsz János* földmives napszámosmunkákkal foglalkozott és mint ilyen résztvett *Eszterházy Pál* herceg dunántúli uradalmainak erdőirtásainál is. Egy alkalommal a ledöntés alatt álló fa fennakadt az egyik lábán álló fán. A munkások úgy akarták a fennakadt fát leütetni, hogy egy másik fát döntöttek rá, majd amikor ez is fennakadt, e másodikat pusztá kézzel huzzták le. Ez a földre csuszva visszacsapódott és a lezuhanó fa töve az ellenkező irányban elfutó *Bajsz János* lábát súlyosan megsebesítette.

A napszámos öt hónappal a baleset után 160 pengő ellenében lemondott az uradalommal szemben támasztható minden igényéről. Később azonban mégis pert indított. Keresetében előadta, hogy az uradalmat mulasztás terheli a baleset bekövetkezése körül egyrészt amiatt, hogy munkaeszköz gyanánt nem alkalmaztatott kötelet, másrészt pedig, hogy 100 hold erdő kitermelését egy ember felügyeletére bízta és ezzel a veszély megelőzése,

illetve elhárítása céljából szükséges felügyeletet és utbaigazítást lehetlenné tette.

*Bajsz János* keresetét mindhárom bírói fórum elutasította. A *Kuria ítélete* szerint az erdőkitermelési munkánál a munkaadónak nem áll kötelességében sem az, hogy a munkásoknak utmutatást adjon arra nézve, hogy a fák kidöntését miként végzik, sem pedig az, hogy a munkások által az irtásnál követett eljárás helyességét ellenőrizze. Alaptalan tehát *Bajsz*nak az a panasza, hogy az uradalom gondatlanságát meg kell állapítani.

Azonban a peres felek vagyoni viszonyai között mutatkozó lényeges különbség folytán és annak következtében, hogy a baleset az uradalom erdőgazdasági üzemében az ő érdekét szolgáló munka közben következett be, helye lehet annak, hogy kártérítési felelősségét méltányossági alapon megállapítsák. Ennek azonban útját állja az, hogy *Bajsz János* 160 pengő elle-

nében a balesetből kifolyóan minden igényéről lemondott. Nem fogadja el a királyi Kuria a munkásnak azt az érvelését, hogy lemondó nyilatkozatát a baleset hatása alatt szorult helyzetében írta alá, másrészt azért is, mert ez a kártalanítás elvesztett keresményét hivatott pótolni és magának, valamint családjának eltartására szolgál. Tehát erről joghatályosan le se mondhatott és pedig annál kevésbé, mert az ellenértékül kikötött gyógykezelési költség az 1900. XXVIII. tc. 18. §-a értelmében is az uradalmat terhelte. A Kuria megállapítja, hogy a baleset bekövetkezésétől a 160 pengő felvételéig csaknem öt hónap telvén el, elegendő idő állott Bajsznak rendelkezésére ahhoz, hogy elhatározását nyugodtan megfontolja. Az egyik fél szorult helyzete pedig csak abban az esetben érvényteleníti az ügyletet, ha a másik fél annak kihasználásával a maga részére ingyenes előnyt vagy aránytalan nyereséget kötött ki, vagy szerzett. Erről azonban jelen esetben már csak azért van szó, mert az uradalom kártérítési felelősségét kizárólag csak méltányossági alapon lehetett volna megállapítani.

## Llewellyn Jones angol képviselő magyarul tanul

Frederic Llewellyn Jones dr., az ismert magyarbarát angol politikus, a következő üzenetet intézte a magyar sajtóhoz:

— Családom és kezelőorvosom nyomtatékos kérésére elhatároztam, hogy tekintettel előrehaladott koromra és egészségi állapotomra, nem lépek fel a most folyó angol képviselőválasztásokon és így a napi politika gondjaitól és teendőitől megszabadulva, több időm és alkalmam lesz Magyarország ügyeivel foglalkozni. Elsősorban hosszabb időt szándékozom a jövő évben Magyarországon tölteni és remélem, hogy megvalósíthatom régi vágyamat és alaposan elmélyedhetem Európa egyik legrégebb, legerdekebb és legszebb nyelvének tanulmányozásában. Szeretném annyira vinni, hogy eredetiben élvezhessem a magyar költészet és irodalom remekait és a magyar sajtó termékeit, hogy közvetlenebb uton ismerhessem meg a magyar szellem megnyilvánulását. Ezzel egyidejűleg legfőbb kötelességemnek és megfizetendő kiváltságomnak tekintem, hogy a lehető legalaposabban megismertessem honfitársaimat Magyarország körülményeivel, dicső múltjával, súlyos jelenével és remélhetőleg fényes jövőjével, főként pedig, hogy felhívjam figyelmüket azokra a súlyos igazságtalanságokra, amelyeket a nemes magyar nemzet szenved.



Hordozható postahivatal egy németországi kiállításon

## Miért van szükség új hitelszövetkezetekre?

Sokszor felmerül az a kérdés, vajon mostanában miért alakul kevesebb hitelszövetkezet, mint a háború előtt, vagy a háború alatt? A trianoni békekötés szemmel láthatólag kettévágta a szövetkezetalkító tevékenységet. Az ország megcsönkítése előtt az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelékében 2474 szövetkezet működött, 6632 községre kiterjedő hatáskörrel. Ha nem következik be a nagy világgégés, ma már nem igen volna községe az országnak, ahol a hitelszövetkezetek munkája ne tudna megfelelő eredményeket felmutatni.

A trianoni békeparancs a működő OKH-szövetkezetek közül 1605-öt szankcionált el tőlünk. Megmaradt 869. Ez a szám az utóbbi évek alatt felszaporodott 1014-re, amelyek hatásköre Csonkamagyarország 3433 községéből 2656-ra terjed ki. Van tehát még ma is 800 olyan községünk, ahol a hitelszövetkezeti szervezkedés előnyeit nem ismerik, holott nemcsak maga az érdekeltségszervezet, de a kormány, a törvényhozás is egyaránt elismeri, hogy a hitelszövetkezetek kitünően bevált orvosszerei a mai gazdasági bajoknak, hogy annak erkölcsi és anyagi előnyeiből a társadalom minden rétege kivehetné a részét.

Azt hisszük, hogy a hitelszövetkezetalkító tevékenység nagyfokú szünetelésének a legfőbb oka mégis csak lélektani. A háború, a forradalmak és a gazdasági válság az emberek lelkében nagy rombolásokat vittek véghez. Kicsinyhitűséget idéztek fel, csökkentették a magabizást, kiölték az önségely erejében való hitet. Ma a legtöbb ember leginkább az államhatalom legfőbb képviselőjétől: a kormánytól vár és re-

mél minden bajára segítséget s megelégedezik arról, hogy az állam is könnyebben tudna segíteni, ha a társadalom az önmagában szunnyadó anyagi és erkölcsi erőket felébresztené s azokat szintén az állam, vagy mondjuk a kormány nemzetmentő munkájának a támogatására bocsátaná.

Pedig hát közismert dolog, hogy a kormány és a törvényhozás komolyan számít a szövetkezeti erő fokozottabb felhasználására, főleg arra, hogy az erkölcsi alapon álló hitelszövetkezetek szaporodjanak és a régiek mellett újabb, a haladó kor és a fejlődő gazdasági helyzet diktálta feladatokat is végezzenek.

Erre legfőbb bizonyíték az 1920. évi XXX. törvények, amit a törvényhozás az OKH-szövetkezeti alaptörvény kiegészítéseként céljából hozott meg. Ennek az új törvényalkotásnak különösen a 2. és 3. szakaszai olyanok, amelyek új hitelszövetkezetek alakítását valósággal sürgetik. A 2. szakasz kimondja, hogy gazdasági és ipari hitelszövetkezeteket csakis az OKH kötelékében lehet létrehozni. Minden megalakuló hitelszövetkezetnek tehát be kell lépni az OKH kötelékébe. A 3. szakasz viszont az OKH-t és a kötelekékébe tartozó szövetkezeteket nagyjelentőségű új feladatkörökkel bízta meg (gazdaságok berendezése, közös gazdálkodás, birtokbérlet, stb.). Az OKH-szövetkezetek tehát nem csupán takarékbetétek gyűjtésével és hitelnyújtással foglalkoznak, hanem minden arra alkalmas eszközzel és móddal elősegítetik különösen a földmivelőnép gazdasági boldogulását, sőt földbirtok szerzésére irányuló óhajait is kielégíthetik.

A törvény e rendelkezéseiből világlik, hogy új OKH-fiókokra igen is szükség volna, ma talán jobban, mint volt valaha, mert hiszen azok a legfőbb okok, amelyek a szövetségi mozgalmat néhai Károlyi Sándor gróf idejében életrehozták — sajnos — ma sem szűntek meg.

Aligha csalódunk tehát, ha azt állítjuk, hogy a magyar társadalom a közeljövőben mégis csak tudatára ébred annak, hogy új hitelszövetkezetek alakítására nemcsak a saját érdekében, de az egész ország gazdasági helyzetének megváltoztatása céljából is rá kell okvetlenül tévünk. Fogjanak tehát a munkához azok, akik már ismerik a hitelszövetkezetek áldásait s győzzék meg a kételkedőket, hogy a közös, céltudatos, vállvetett munka mégis csak több eredményt hoz, mint ha az egyedülálló ember boldogulását keresve, céltalanul kapkod jobbra-balra, akár anyagi, akár erkölcsi támogatás után.

(cs. ö.)

## SZÖVETKEZETI ÉLET

### A Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége parlamenti szakosztályának alakulása

Folyó évi október 24-én tartotta a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége parlamenti szakosztálya újjáalakuló ülését, a nyár folyamán összeült képviselőház tagjai részéről 104 törvényhozó vett részt és jelentette be csatlakozását a szakosztályhoz. Az ülésen Schandl Károly dr., mint a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége helyettes-elnöke tájékoztatta a törvényhozókat az időszerű gazdasági és szövetségi kérdésekről. Megemlékezett arról, hogy a magyar agrárszövetkezetek tevékenysége különösen az export terén általános elismerésre talált a külföldön gazdasági és szövetségi körökben és különösen a Népszövetség mellett működő Nemzetközi Szövetkezetközi Bizottság foglalkozott legutóbbi ülésén igen behatóan a magyarországi gabonaértékesítés rendszerével s nagy elismeréssel vette annak eredményeit Schandl Károly dr. előadása alapján tudomásul. A továbbiakban Schandl Károly dr. az új gazdaságvédelmi rendeletnek a szövetségi életre gyakorolt kihatását fejtegette s végül arra kérte a magyar törvényhozás megjelent tagjait, hogy a magyar szövetkezetek, valamint érdekképviseleti intézmények munkáját támogassák.

Kuncz Ödön dr. egyetemi tanár, a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége ügyvezető-alelnöke, a Szövetség működéséről tájékoztatta a képviselőket s kifejtette a Szövetség jövő munkaprogramját. Végül a

megjelent képviselők között szétosztották a Szövetség legújabb kiadványait.

**Kuncz Ödön dr. előadása.** November hó 8-án este Kuncz Ödön dr. egyetemi tanár előadást tartott a Magyar Jövő Szövetségében „Szövetkezeti reformok” címmel. A kitűnő előadó szerint a szövetségi reform tekintetében a legfontosabb a gazdasági lényeg felismerése. A magyar szövetségi reform konkrét célja: a kereskedelmi törvényben foglalt hevenyészett, homályos és hiányos általános szabályozást kicserélni egy, a mai szükségletekkel számoló új szabályozással. Ez a reform nem akar szakítani azzal a helyes irányzattal, amely a hitelszövetkezetek és szakipari szövetkezetek különleges szabályozását szükségesnek tartotta, de mindenesetre fel fogja frissíteni ezeket a speciális szövetségi jogrendszereket is. Felsorolta ezután előadó és részletesen taglalta a szövetségi reform legfontosabb problémáit. Az álszövetkezetek elleni harcban nem kell kísérletezésekkel foglalkoznunk, mert van arra teljesen bevált receptünk. A hitelszövetkezeti uszora például egy csapásra megszűnt, mihelyt a Kuria büntetőtanácsa az álszövetkezetek manipulációját uszórának minősítette és az 1920:XXX. t. c. meghonosította a hitelszövetkezetek tekintetében a központ-kényszert. A többi szövetkezeteknél sem követhetünk más utat, minthogy minden rendelkezésre álló eszközzel előmozdítsuk a központba tömörülés folyamatát, biztosítsuk e központoknak a legmesszebb menő irányítás és ellenőrzés jogát a tagszövetkezetek fölött, az önállóan alakulni és működni kívánó szövetkezetektől pedig kívánjuk meg előzetesen is a komoly működés garanciáit. A magyar szövetségi mozgalom maradjon meg azon a szilárd alapon, amelyet a nagy magyar szövetségi apostol, Károlyi Sándor gróf a ma mozgalomának kijelölt. Maradjon meg tehát a magántulajdon és a szabadság szöglet talaján, legyen a helyes középút a tisztán haszonért lelkesedő kapitalizmus és az egyéniséget kiűző szocializmus között.

**Beszámoló a XIV. nemzetközi szövetségi tanfolyamról.** A Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége irodalmi és statisztikai szakosztályának legutóbbi ülésén Wanke Gusztáv, az OKH elnöki osztályának főnöke, érdekes előadás keretében számolt be a Baselen megtartott XIV. nemzetközi szövetségi tanfolyamról. Előadta, hogy a tanfolyamon 20 állam (három világrész) 84 kiküldöttje vett részt; Magyarországot négy kiküldött képviselte. A tanfolyam előadói a nemzetközi szövetségi élet legkiválóbb elméleti és gyakorlati szakemberei voltak, akik előadásaikban főképp a svájci szövetségi mozgalom, a szövetségi önségély, a nemzetközi szövetségi mozgalom jövő fejlődése, valamint a lengyel szövetségi problémával foglalkoztak. A magyar kiküldöttekre a legnagyobb benyomást Rapacki dr.-nak, a lengyel fogyasztási szövetkezetek központja vezérigazgatójának előadása tette, aki rámutatott arra, hogy a világháború előtt milyen felbecsülhetetlen szolgálatokat tettek a porosz uralom alatt sínylőde lengyel nép nemzetiségi szövetkezetek, melyek nemcsak elősegítették az elnyomott lengyel nép gazdasági megerősödését, de ébren tartották bennük

a nemzeti szellem és összetartás érzését is. Az előadás a baseli tanfolyam tanulságait összefoglalva, rámutatott a szövetségi mozgalom jövő feladataira és kiemelte, hogy a magyar nép jelenlegi gazdasági és társadalmi válságát elsősorban a szövetségi szervezkedés megerősítése útján lehet megszüntetni. Az előadóhoz vitéz Tóth László, Nagy Sándor, Csernay Ödön szólaltak hozzá, majd Krády Ferenc országgyűlési képviselő, a szakosztály elnöke záró szavával az ülés véget ért.

## NEMZETGAZDASÁG

### A Pénzügyi Központ jelentése az 1935. év első feléről

A Pénzügyi Központ most tette közzé német, francia és angol nyelven a külföld tájékoztatására szolgáló gazdasági jelentését az 1935-ik év első feléről. Talán a legérdekesebb része a jelentésnek, amely a magyar gazdasági élet minden ágára kiterjed, az a szakasz, amely a magyar Nemzeti Bank devizagazdálkodásának az adatairól szól. Megállapítja a jelentés azt, hogy a szigorú rendelkezések nem hatottak károsan a magángazdaságra, ellenben jelentékenyen emelték a Nemzeti Bank devizagazdálkodásának kereteit. A Nemzeti Bank devizabevételei a most folyó év első felében elérték a 141 millió pengőt a tavalyi év hasonló időszakának 123 millió pengőt kitevő devizabevételével szemben. Ezt a 18 millió többletet azonban a bank a magángazdaság rendelkezésére bocsátotta. A bevett 141 millió értékű devizából 131 pengőt kivitt áruk ellenértékeképen folyt be, míg a kiutalt 145 millióból 141 millió pengő értékű valutát fordítottak behozatali célokra és 12 millió pengőt a külföldi adósságszolgáltatásokra.

Örvendetesen fejlődik az angol-magyar áruforgalom. A Külkereskedelmi Hivatal jelentése szerint az angol-magyar árucsereforgalom a folyó évben örvendetesen fejlődést mutat. 1935 első kilenc hónapjában a tavalyi év hasonló időszakának 13.3 pengőt kitevő behozatalával szemben 14.7 millió értékű árut hoztunk be Angliából. Anglia felé irányuló exportunk ezzel szemben közel 6 millió pengővel emelkedett, miután ebben a viszonylatban a tavalyi év első kilenc hónapjának 18.1 millió pengőt érő exportjával szemben 23.8 millió értékű árut vittünk ki.

## ADÁS-VÉTEL

Eladnék Berlander × Ripária, Telesi 8. szőlővesszőt, simát, ezre 24 pengő csomagolással, 3—6 mm vastag, 50—60 cm hosszú. Cim: Németh Lajos, aranykalászos gazda, Tök, Pest-megye.

## Javult a baromfi- és zsirkivitel helyzete

A Külkereskedelmi Hivatal piacutató tevékenysége és belső szervező munkája fokozatosan meghozza a maga gyakorlati eredményeit. A statisztikai adatok szerint állandóan fokozódik a *baromfi- és zsirkivitelünk* s ezzel arányban állandóan javulnak a belföldi értékesítési árak is. A baromfiak közül a *pulykát* Anglia, a *libát* Németország vásárolja állandóan. Ugy a belföldi, mint külföldi piacokat a *Baromfi Értékesítő Bizottság* kíséri figyelemmel. Ez a bizottság legutóbb úgy rendelkezett, hogy a kiviteli cégek november hó 3-tól kötelesek a pulykáért az eddigi 60—65 filléres ár helyett 70—75 filléres árat fizetni a termelőknek, de ezzel szemben figyelemzett a gazdákat, hogy pulykakészletüket *ne egyszerűre vigyék a piacra*. Legtanácsosabb az állomány *egyneveű* részét, főleg a *récét* december hó elejéig értékesíteni. Ezidőtől karácsonyig körülbelül az állomány felét s lehetőleg a *kakásokat*. Az állomány többi részének értékesítése maradjon karácsony utánra. A bizottság a németországi kereslet fokozódása folytán a libaárakat is emelte 70—75 fillérről 90—95 fillérré.

Nagy javulás érezhető a *zsiráraknál* is. 1934 elején 90 fillér volt a zsír ára, de ez az év végéig felment 150 fillérré. Az idén augusztusban kezdett a zsír ára emelkedni, októberben már elérte a 180 fillért, még pedig *nagyban*. A zsirkivitel 1933-ban 60.000 mm. volt, a rákövetkező évben ez 135.000 mm-ra emelkedett, aminek oka az, hogy a zsirmarkázási törvény életbelépte óta a magyar sertészsír újra visszanyerte világpiaci elismert jó hírnevét. A magyar zsirt különösen Németország vásárolja, ezidén azonban már tekintélyes mennyiséget vitt ki Anglia is, így a folyó év első 9 hónapjában zsirkivitelünk máris felemelkedett 184.000 mm-ra,

tehát a folyó évi kivitel már-már is egyharmaddal nagyobb, mint a tavalyi egész esztendei.

A zsirárak emelkedésének megvolt azonban az a kellemetlen következménye, hogy a *husarak* csökkentek, mert a hazai piacokon rendkívül felzsaporodtak a huskészletek.

A husarak javítása érdekében meg kellett honosítani az *irányított vásár-*

*lást*, amely kezdetben magánkezdesre, később hatósági beavatkozással folyt és folyik. Az összevásárolt húst hűtőházakban raktározzák és hidegebb idők beálltával szalámigyártásra használják fel.

Ha Anglia és Németország továbbra is megmarad vásárlónknak, miután a zsír ára a világi piacon is emelkedik, *ugy tavaszra igen magas lesz a zsír ára*. Miután erre megvan a kilátás, ez a körülmény figyelmeztető a gazdák részére, hogy a *sertés-hizlalás a magyar tengeri árak mellett is kifizető lesz*.

## GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

### Szüreti eredmények, borárak

Sok furesasággal találkoztunk már a hazai borpiacon, sokszor történt már minden komolyabb ok nélkül, árváltozás. Jelenleg is a szüretkor kialakult must-és ubbor-árakkal szemben — valószínűleg különféle spekulatív bortételek erőltetett kínálata folytán — azt látjuk, hogy az ubborok ára, a kis termés dacára, néhány ponttal esett.

A *kistermelői komerc-borokat* Malligand-szeszfokozóként 2 fillér körüli áron adogatják, az uradalmi jobb fajborokat fokozóként 2,2—2,5 fillérré.

Az *óbor* ára szilárdabb, akármint is híresztelnek a nagy terméssről, mely Zalában, Tolnában és a Tokajhegylájn volt; azt a tényt, hogy az óborok nagyon fogytán vannak és emiatt az árak emelkednek, nem sikerül befolyásolni. Könnyebb óborokért 3—3,2, urasági jobb áruért 3,3—3,5 fillért is fizetnek fokozóként. A nehéz édes fajborok ára minőségengént 50—80 fillér között mozog.

Élénk a kereslet *süritett must* iránt. Az *export* főként Csehország és Németország felé élénkül, Ausztria felé jelenleg kevés bor kerül kiszállításra, mert — sajnos — a folytonosan húzódo kereskedelmi szerződéseket az osztrákok úgy csírik-csavarják, hogy Magyarországtól ennél nagyobb kedvezményeket kérészkoljanak és emellett az osztrák bortermelők érdekeit is védjék a magyar borok kiszállításának megnehezítésével.

Egyik külföldi szaklapban a napokban jelent meg egy érdekes hír, mely szerint Lengyelországban, dacára annak, hogy az orosz borok jóval olcsóbbak, mégis sokkal szívesebben vásárolják a magyar borokat, melyek zamatosabbak, ízesebbek. Az orosz borokra az a panasz a lengyel fogyasztók részéről, hogy túlságosan talajjűzek.

Irsai M. József

### Az őszi szántás

a legfontosabb földmivelő munkánk. Tavasz kalászosok és kapások sikeres termelése nélkül el se képzelhető. Ezt a munkát feltétlenül el kell végezni még áldozatok árán is, mert elmúltak azok az idők, amikor az őszi vetés bevégeztével a gazda kemence padkáján pihenne, várhatta a tavaszt, amikor

azután a mult évi tarló szántásához foghatott, hozzá több-kevesebb sikerrel a télen át leromlott igásállataival. Ha megjött az áldásos májusi eső, akkor minden rendbe jött, ha pedig kimaradt, akkor is megélt valahogy, ha mindjárt szűkösen is a gazda.

Mai termelési, értékesítési s hozzátehetjük: adózási viszonyaink között az őszi szántás elmaradása kiszámíthatatlan bajok okozója lehet. Ezért minden alkalmat, minden órát meg kell ragadni arra, hogy ezt a munkát az eke kifagyása előtt elvégezhessek. Az összel felugarolt talaj az esőt és hőt jobban elraktározza, mint a szántatlan föld, továbbá a téli fagy porhanyító hatásának tesszük ki a felszántott földet, minek következtében a talajban levő tápanyagok a növények által könnyebben felvehető és hasznosítható állapotba jutnak. Hogy a téli fagyoknak ezt a tápanyagoldó hatását minél inkább biztosíthassuk talajunk részére, igyekezzünk lehetőleg nagy felületet adni a szántásnak. Tehát az őszi szántást semmi esetre se boronáljuk el. A boronálást meg tavasszal kell a tavaszi szántás helyett elvégezzünk, ha a szántás majd felszikkad s amikor a téli nedvesség további megőrzése lesz a célunk.

Az őszi szántás további előnye, hogy a gyommagvak — amennyiben összel ki nem csíráznak s télen át a kicsírázott gyom ki nem fagyna — tavasszal, ahogy a talaj felmelegedik, az összel megszáradott földben hamarabb kikelnek, mint a szántatlan földön s így már a tavaszi vetést megelőző fogasolás, extirpálás útján igen jelentékeny mennyiségű gyomtól szabadítjuk meg talajunkat és pedig minden különösebb költség nélkül.

Az őszi szántás nem csupán a jövő tavaszi vetés részére teszi felvehetőbbé a talajban levő tápanyagokat, de igen jelentékeny mértékben kedvez a talajban élő hasznos apró lényeknek: a talajbaktériumoknak, előmozdítva ezek erőteljesebb tavaszi szaporodását.

Kaliforniai pajzstetűtől mentes

**Gyümölcsfát, magas-törzsű és bokorrózsát  
Diszfát  
Diszcserjét  
Évelő virágot  
Gyökerez szőlővesszőt**

stb., bármilyen mennyiségben igen olcsón szállít

**Unghváry József**

faiskolója, CEGLÉD.

Budapesti iroda  
VI., Andrásy-ut 56.  
Oktató nagy árjegyzék ingyen.

## Az istállótrágyázás

talajdonképpen termésfokozó hatását ma már azzal magyarázzuk, hogy a talajt trágyázás után humuszban gazdagítván, nem a termés veszi ennek közvetlen hasznát, hanem a hasznos baktériumok szaporodnak el, ennek következtében s az általuk felfokozott talajtevékenység idézi elő a terméstöbbleteket. Bizonyos az is, hogy igen sok helyen a tett tapasztalatok folytán a 4—5 évenkénti bőséges istállótrágyázás helyett a gyakrabban, de csekélyebb adagokban nyújtott istállótrágyázásra térnek át a gazdák. Az istállótrágyázás, vagyis a trágyahordás ideje is az okszerű talajművelés felkarolásával a téli hónapokról mindinkább a nyárvégi és őszi hónapokra tolódik át. A téli trágyázásnak az a hibája, hogy a megtrágyázott földön a trágyát tavasszal vagyunk kénytelenek leszántani, ami viszont a téli nedvesség egy részének feláldozásával jár, valamint sok esetben, különösen akkor, ha nedves és lágy a talaj, a tavaszi szántással megrontjuk a talaj helyes megművelhetőségét is, tehát a trágyázás termésfokozó hatása is kétségesse válik.

Ezért helyes dolog, ha a trágyát a megtrágyázandó földek sarkára, szélére a tavaszi munkák befejezése után s a nyáron át külső telepekbe hordjuk; innen azután a nyári vagy őszi ugarokra nagyobb idővesztés nélkül széthordhatjuk s elterehetjük. Így még a tél beállta előtt középmélyen alászánthatjuk. Ebben az esetben tavasszal szántás helyett csak fogasolnunk, ekasztírnunk kell a földet, megőriznünk általa a téli nedvességét, idejében

## Eredeti „TEXAS” GABONADARÁLÓK

megérkeztek és kaphatók a főraktárban:

### KIRÁLY SÁNDOR

cégnél Budapest,  
VI., Felsőerdősor 6

Ára: Kézihajtasú lendítőkerékkel 27 P  
Sulya: 16 kilogramm.

végezhetjük a vetést, ami egymagában is igen nagy előny. Így az istállótrágyázás is kifejtheti azt a kedvező hatását a termésre, amit tőle méltán várunk.

## Apró jótanácsok

**A konyhakert** összes töbláin a növény-maradványokat égessük el, vagy gyűjtjük a komposzthalmorra. Ezután a vetéscső szerinti területet trágyázzuk be, azután hantosan ássuk fel. Így a hólé, a fagy a talajba jobban behatol s tavaszig a talaj porhanyóvá válik.

A gyümölcsösben fagymentes napokon az egész hónapban ültethetünk gyümölcsfákat. Ne felejtsük el, hogy az őszi ültetés mindig jobb, mint a tavaszi ültetés. A tavaszi ültetés céljára szűkebb gödröket az erősebb fagy beálltaig még most öszel ássuk ki. Ezt a munkát ne halasszuk tavaszra, mert az öszel kiásott gödrök éretlen földje a tél folyamán felázódik s így azt a fiatal fa jobban értékesíti.

A talaj mélyművelésére nem hirtelen, hanem évről-évre fokozatosan kell áttérnünk. Sok esetben megtörtént, hogy az a gazda, aki eddig legfeljebb 6—7 hüvelyknyire szokta végezni a legmélyebb szántást, a mélyművelés előnyeiről hallva, nem sajnálta a szokásosnál jóval mélyebbre leereszteni ekéjét. Így azonban felhoozt 2—3 hüvelyknyi vad földet. Különösen traktoros kiscgazdáink estek ebbe a hibába. Nagy volt azután a esodálkozás, hogy a szokásosnál jelentékenyen mélyebbre megszántott talaj a várt áldást egyáltalában nem döntötte, sőt a hozam alatta maradt a régi módon megszántott föld terméshozamának. Ennek az oka pedig nem volt egyéb, mint az, hogy sok „vad” földet hozott fel a gazda a hirtelen mélyített szántással. A „vad” földben, melyet a nap nem ér, a levegő kellőképpen nem jár, nincs élet, vagy kevés az élet, nincsenek benne talajbaktériumok vagy legalább is jelentékenyen kisebb számban vannak jelen, mint az átmunkált feltalajban. Ha a hirtelen mélyített szántással a felső, átmunkált talajban levő baktériumokat lefordítjuk a mélybe s élettelen, baktériumokban szegény földet hozunk a felszínre, a baktériumokban jelentékenyen megkevesbednek s nem fejthetik ki földünkben hasznos munkájukat. Így néha 2—3 év is eltelik, amíg ismét annyira elszaporodnak, hogy termésfokozó hatásukat kifejthetik. Aki tehát eddig 6 hüvelyknyire szántott, szántson most 7 hüvelyknyire, később menjen le 8-ra s így tovább. Így csak kevés vad földet hoz fel egyszerre, újabb tápanyagokkal gazdagítja földjét, fokozza annak termőképességét.

**A takarmányrépa** leveleit is jól lehet értékesíteni szarvasmarhákkal és juhokkal.

**Ha az időjárás hidegre fordul,** a baromfiak már sokat tartózkodnak az őlban. Ezért gondoskodjunk arról, hogy az egész őlban, de különösen az üllőcékek alatt bőven legyen homok, vagy száraz porföld. Ezek a legjobb és legolcsóbb alomanyagok. Belőlük a baromfiak bél-sarát könnyen kigereblyézhethük. A földön alvó ludak és kacsák alá szórjunk szalmát, száraz faleveleket, vagy egyéb rendelkezésre álló alomanyagot. Érdemes lesz minden alomanyagból még száraz időben fedél alá gyűjteni annyit, hogy télen is kellőképpen almozassunk. Az almozás, tiszta és száraz almozás a legnagyobb mértékben segíti elő a baromfiak jó egészségi állapotát.

## Az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara közgyűlése

November hó 9-én tartotta az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara (Kaposvár) őszi rendes közgyűlését, amelyen Kiss Elemér igazgató a Kamara téli munkaprogramjáról, Hegyi Árpád dr., kormányfőtanácsos a legújabb gazdaadósvédelmi rendeletről tartott előadása kapcsán indítványt terjesztett be aziránt, hogy a védettséggel járó kedvezményeket azok is élvezhessék, akik a védettséget eddig nem kérték. Mirbach Antal báró a kamatterhek könnyítését kérte. Rajniss Ferenc dr. a földhözjuttatottak ügyének megoldását sürgette a gazdavédelmi intézkedések során. Borbély János kiscgazda a FAKSZ háztulajdonosok érdekében emelt szót. Hertelendy Miklós, Probst József és id. Laki István adórendszerünk gyökeres reformja érdekében tettek javaslatokat.



Ennyi maradt meg egy cukorgyárból egy borzalmas erejű orkán után, Kuba szigetén

## ASSZONYOKNAK, LEANYOKNAK

## SZIVÁRVÁNY

## Lámpaernyő készítése

A hozzávaló drótvázat tetszésszerinti formában és nagyságban készen lehet kapni, a behúzást pedig magunk is elvégezzük. Maradék batisztból ujjnyi széles csíkokat vágunk s a drótvázat jó szorosan körülcavarjuk vele, két drót találkozásánál pedig a batisztzalag végét felülről odavarrjuk. Mikor már valamennyi drótot becsavartuk, ugyancsak batisztból bélést készítünk, úgy, hogy a batisztdarabot ráfektetjük a drótvázára és gombostűkkel kitűzzük, a ráncokat a csucs felé húzzuk, aztán jól rávarrjuk, alulról kezdve. A felső huzatot ezután ugyanígy felgombostűzzük és rávarrjuk a belés tetejére, a bordákra pedig zsinórt erősítünk, hogy a varratokat eltakarjuk.

## Téli foglalatosságok

Egyike a legkedvesebb és legkönnyebb téli esti munkáknak a *hánccfonás*, melyet nemcsak a felnőttek, hanem a gyermekek is egy-kettőre el tudnak sajátítani.

Hánccfonással igen sok hasznos és szép dolgot lehet előállítani, így kosarakat, kézimunkatáskákat, kisebb-nagyobb dobozokat, papucsot, kalapot, szalvétaasztortit, stb., stb.

A fonatokat három, négy, sőt hat százból is lehet készíteni, sőt az egyes hánccsalakokat is szét lehet választani, ha igen aprólékos, finom munkát akarunk végezni. Fonás közben a száraz hánccsalat ujjunkkal többször megdöngesztjük, hogy hajlékonyabb legyen. Ügyeljünk arra, hogy a fonat szoros és egyenletes maradjon végig, különben formátlanná, rendtelenné válik a munka.

A *hánccpapucsot* hármas fonatból készítjük. Papíron megrajzoljuk a láb formáját, aztán addig tekerjük a fonalat, míg ki nem tölti a kirajzolt formát. A láb első, szélesebb részébe persze egy-egy kisebb darabot kell külön beékelnünk, hogy a megfelelő hajlást megkapjuk s csak úgy varrjuk össze a fonatokat. Ha a talp megvan, elkezdjük a felsőrészt, hátul, a sarok fölött, ügyelve arra, hogy szorosan a lábhoz simuljon és elől laposan álljon, végül pedig pántot és gombokat készítünk rá hánccsalakból.

Csinosak a hánccsalakból készült *kerti kalapok* is. Előbb megformáljuk a fejet a hánccsalakból, aztán a karimát, tetszésszerinti nagyságra; belül a fejet kis batisztdarabbal kibéleljük, hogy a hajunk ne akadjon belé, kívül pedig színes raffiából szalagot fonunk köréje.

Különféle alakú és nagyságú *kosarakat* is készíthetünk hánccsalakból. Két nádkarikát készítünk, egy kisebbet a kosár aljának s egy nagyobbát a tetejének. Az alsó részben nádvezzőket

helyezünk el sugáralakban és azokat rendes fonással körülfontuk. A kosár magasságának megfelelő szélességű hánccsalakot készítünk, melynek felső részét hozzáhurkoljuk a nagyobbik nádkarikához, aztán a két karikát összekötő nádvezzőkhöz erősítjük az oldalrészeket szánt, széles fonatot s végül a fenékrészt is alájászogozzuk. Raffiával bevont nádvezzőből két fület is készíthetünk neki.

KÁNYA TERÉZIA.

## Ételreceptek

**Kolozsvári káposzta.** 1 kg savanyított káposztát 5 deka zsírban sárgára pirítunk, 10 deka rizst zsírban megpirítunk, feleeresztjük és puhára főzzük. Egy negyed kg sertéshúst (dagadót) veszünk, megsütjük és megdaráljuk, aztán tűzálló lábast kikenve, morzsával hintjük meg, az aljára ujjnyireteg káposztát, reá egy réteg húst, erre rizst rakunk, tejfellel meglocsoljuk s ezt így folytatjuk, míg az edény megtelik.

**Tiroi rétes.** 5 deka zsírt, 3 tojássárgáját és 12 deka cukrot habosra keverünk és beleszelünk 20 deka nyers burgonyát, végül pedig 2 deci tejfölt és a három tojás fehérjét is belekeverjük. A rétesészta felét megtöltjük vele, a morzsát, mandulát, mazsolát rászórva, összedörjük. Félóra hőszat sütjük.

**Zabliszt-teasütemény.** 4 deka vajat felolvasztunk s 24 deka zablisztet a gyurótáblán 12 deka cukorral s 2 kőseggnyí szódabikarbónával összekeverünk, fészket készítünk, beleöntünk előbb egy tojást, aztán az olvasztott vajat és 5 evőkanál tejfölt, gyorsan téstát gyurunk belőle, igen vékonyra nyújtjuk és különféle formákban kiszúrjuk.

## Lesz még tavasz...

*Elmúlt a nyár, kiskertekben hervad*

[már a rózsá;

*Az én szívem, szegény szívem, de árva*

[azóta...

*Rózsa nyílt a kiskertben, mikor őt*

[megláttam,

*Holdvilágos, csendes estén, mikor*

[arra jártam.

*Hej, de most már minden csendes,*

[fák lombja is sárga;

*Az elmúlás, mint hogyha csak önékik*

[is fájna,

*Ágairól hulldogál a sok-sok sárga*

[levél...

*Holdvilágos, csendes estén elmúlásról*

[mesél.

*Lesz még tavasz, kiskertekben nyílik*

[még a rózsá;

*A szivemből, bus szivemből felsír*

[majd a nőta...

*Illatozó rózsák között fogom-e még*

[látni?...

*Holdvilágos, csendes estén, amikor*

[majd arra fogok járni.

*Beküldte: IFJ. SZABÓ JÓZSEF*

(Pötréte)

## A jó fogás...

A Kárpátokban történt ez a furcsa, nem mindennapi esemény. Az oroszoktól négy-öt száz lépésre álltunk. Körülöttünk mindenütt erdő volt, úgy, hogy át sem láthattunk a szomszédainkhoz. Tőlünk balra pedig, velünk szoros összeköttetésben egy esze ezred állt.

Egyik este a századparancsnok kiadta a parancsot, hogy az éj folyamán alatt a századtól járőrök menjenek ki megfigyelni az orosz állásokat. Éjfélre járt az idő, mikor a járőr elindult. Koromsötét volt, nem lehetett egy lépésre sem ellátni. Jó másfél órája bolyongtak már a magyarok, mikor az egyik fület megütötte valami visszafójtott köhögéshez hasonló nesz.

— Pszt! — sugta oda társainak. — Ezek az oroszok!

A járőr gyorsan a fa mellé húzódott és megfeszített érzékkel figyelt a jelzeit irány felé. A köhögés folyton közeledett és idegen nyelvű, suttogó hangok hallatszottak. Az idegen nyelv végleg meggyőzte a magyarokat, hogy egy rögtön csapdába kerülő orosz járőrrel állnak szemben. Ezalatt a jövevények odaértek a magyarokhoz. A járőrparancsnok tizedes a vak sötétben elkialtotta magát:

— Dole puskú! — Ennyit minden magyar megtanult oroszul. Magyarul annyit jelent: „Dobd el a fegyvert!”

A kiáltásra őt tompa zuhanás hallatszott. Az oroszok eldobták a fegyvert. A járőrparancsnok tizedes kilépett a fa mellől és tapogatva összeszámálta az oroszokat. Öten voltak. Örültek a magyarok a jó fogásnak. Körülfójták a foglyokat és elindultak velük. Mikor megérkeztek a sátorhoz, a tizedes megállította a fogolytranszportot, aztán négykézláb bebújt a sátorba a századparancsnokhoz és büszkén jelentette:

— Százados urnak alázatosan jelentem, öt muszkárt fogtam!

— Hol vannak?

— Kint vannak a sátor előtt.

— Vezesd be őket!

Kint halk cseszmetelés, csoszogás, fegyvercsörgés, tompa, havas lépések dobogása hallatszott és a következő percben az öt fegyveres magyartól kísérve öt ijedtkepű fogoly bujt be négykézláb a sátorba.

A százados nagyot nézett s a torkára akadt a szó. A járőrparancsnok tizedes elsápadt. Az öt fogoly pedig reszkető térdekkkel, citerázva, érthetetlenül nézett hol jobbra, hol balra. *Cséhelt voltak...* A magyarok akkor fogták el őket, mikor az ezredüktől meg akarták szökni...

NYÁRI ANDOR.

MINDEN ÚJ

ELŐFIZETŐ

a falusi  
polgár tá-  
borát erősíti!

# H I R E K

## Rézkarikás ostornyelem...

Rézkarikás ostornyelem,  
Ezt a kislányt de kedvelem,  
Kedvembe jár, úgy enyeleg,  
Hajlik felém, ő is szeret...

Szeme ragyog, mint a bogár,  
Édesszavu gerlemadár.  
Olyan kedves, mint a virág,  
Ha ránézek, csókot is ad.

TÖRÖK SÁNDOR  
(Jászfelsőszentgyörgy.)

## Elmulás...

Életfámról hullanak a nap-  
[levelek.  
Szép csendesen, mind egy szálíg  
[lepereg.  
Ha mind le hull... száll a lélek,  
[hull a test...  
Meggpihenni, elmegyek én  
[örömet.

CSÓK GYÖRGY  
(Hódmezővásárhely.)

## Leventekürtszó...

Leventék, kisvitézek dalra,  
Ugy, hogy az egész világ hallja,  
Csillagokról jöjjön a visszhangja,  
Dalra, dalra, dalra!

Leventék, kisvitézek rajta,  
Felállni büszkén, biztos talpra,  
Reszkessen a ridég rög alatta,  
Rajta, rajta, rajta!

Fel fiuk, daccal, hősi bátran,  
Elszántan ott is, hol halál van,  
Fel az egész, ne csak ketten-hárman,  
Bátran, bátran, bátran!

Leventék, kisvitézek dalra,  
Ugy, hogy az egész világ hallja,  
Csillagokról jöjjön a visszhangja,  
Dalra, dalra, dalra!

MUZSI JÁNOS  
(Lesenceistvánd.)

Már a szüreti multság is bün Erdélyben. A Székelyföldön a román csendőrség több faluban megakadályozta a szüreti multságok rendezését azon a címen, hogy *Bacchus isten ünneplésének örve alatt Szent Istvánt ünneplik*. Gyergyóditron a csendőrök a szüreti multság egész közönségét bezárták az egyik iskolaterembe, mert azzal gyanúsították őket, hogy Árpád emlékezetére rendezték a multságot. A csendőrség két napig fogva tartotta a multság résztvevőit.

**Kitüntetett tűzoltók.** A belügyminiszter a tűzoltás és mentés terén negyedszázadon át kifejtett érdemes tevékenység jutalmazására alapított díszérmet a *soproni önkéntes tűzoltóság* kötelékébe tartozó *Zugm Nándor* parancsnoknak és a *hajdudorogi önkéntes tűzoltóság* kötelékébe tartozó *Stima Gyula* parancsnoknak adományozta.

**Filléres gyorsvonatok.** A m. kir. államvasutak igazgatósága közli, hogy november hó 17-én a következő filléres gyorsvonatokat indítja: 1. *Budapestről Orosházára*; 2. *Gyuláról Budapestre*; 3. *Pécsről Budapestre*; 4. *Gyöngyösről Budapestre*; 5. *Hódmezővásárhely és Szegedről Budapestre*.

**Az angol király harmadik fiának esküvője.** Gloucester herceg, az angol uralkodópár harmadik fia november hó 6-án tartotta esküvőjét *Lady Alice Scott-Montagu-Douglasses-sel*. Miután a menyasszony atyja nemrégiben halt meg, az esküvőt családi ünnepségek keretében ülték meg és a királyi palota kápolnájában mindössze 120 vendéget hívtak meg. Egymillió fontra (körülbelül 20 millió pengő) becsültek azt a kárt, amelyet London a díszes esküvő elmaradása folytán szenvedett. De főváros lakossága így is megelégelt az esküvőt a királyi család iránt érzett szeretetének; a város lobogódiszben úszott és óriási tömegek lepték el a menyasszony lakásától a királyi palotáig vezető utvonalat. A menyasszony negyolvas díszhintóban hajtatott a királyi palotába és a tömegek mindenütt lelkesen ünnepelték.

**Idegesség mindenfelé.** A belső nyugtalanság megbénítja a munkaképességet és ha nem idejekorán akadályozzuk meg az idegesség elterjedését, hatalmába keríti az egész szervezetet és akkor nincs kint többé belőle. A bakkavé és cikória hozzáadása nélkül *Áldás kávépótlóból* készített tejeskávé megnyugtató az idegrendszert és így fokozza a teljesítőképességet.

**22.570 méterre szállt fel két amerikai tiszt.** Új sztratoszféra-repülést jelentenek Amerikából. *Stevens* kapitány és *Orille Anderson* kapitány a Dakota állambeli Rapid City városban sztratoszféra-repülésre indultak és léggömbjükkel 22.570 méterre sikerült felszállniok, amivel körülbelül 6000 méterrel múlták felül Piccard tanár sztratoszféra-repülésének eredményét. A repülők jelentése szerint a több mint husz kilométeres magasságban a hőmérő 60 Celsius fokot mutatott a nulla alatt.

**Elfogták a rezi jegyző gyilkosát.** Megírtuk, hogy a zalamegyei Rezi község jegyzőjét, *Bardio* Lajost, bezuozott koponyával, holtan találták. A csendőrség most elfogta a tettest, *Süveges József* községbeli lakost. Süveges, aki már két ízben állt elmegyógyintézetben kezelés alatt, bevallotta, hogy *bosszúból ölte meg a jegyzőt, mert megfenyegette, hogyha nem viselkedik rendesen, elmegyógyintézetbe viteti*. Az utcán megleste, késsel leszúrta, azután kódarabokkal agyonverte. Süvegest őrizetbe vették.

## Arany- és ezüstpénzek ára

1935 november hó 12-én.

**Aranypénzek:** Tőzsdei jegyzése szünetel.

**Ezüstpénzek:** 1 darab egykoronás 42 fillér; kétkoronás 84 fillér; ötkoronás 2 pengő 30 fillér; régi egyforintos 1 pengő 12 fillér.

**Szénzeüst** kilogrammjá 115 pengő.

# GAZDATUDÓSÍTÓ

## Az exportburgonya ára

A Magyar Burgonyakivitelési Egyesülés az új értékesítési időnyben a legutóbbi napokig 1850 vagon burgonyát adott el Olaszországba. Az exportminőségű Ella-burgonya eladási ára postumál paritásában 30 líra, vagyis kb. 9 pengő. Ezidőszerint Olaszországba csak Ella-burgonyát visznek ki, ennek minimális árát a *Gazdaellenőrző Bizottság* október 15-től kezdve a dunántúli termelőközterekben a fuvarparitásnak megfelelően mázsánként 5.85—6.20 pengőig, a tiszántúli termelőközterekben pedig 5.50—5.60 pengőig terjedő árakban állapította meg.

## Állami természetű szőlővesszőket és oltványokat lehet igényelni

A földművelésügyi miniszter az állami szőlőtelepek 1935. évi szőlővessző- és oltványtermésének eladási feltételeire vonatkozó hirdetményét most tette közzé a *Budapesti Közölnyben*. Eladásra kerülnek különféle fajtájú európai és amerikai sima szőlővesszők és különböző alanyu bor- és csemeszőlőoltványok. A szőlővesszők és oltványok iránti vételajánlatok a földművelésügyi minisztérium szőlészeti és borászati (II/2.) osztályában legkésőbb 1935. december 10-éig nyújthatók be.

## Március 20—25 között rendezik meg a jövő évi tenyészállatvásárt

Az Országos Mezőgazdasági Kiállítás rendezőbizottsága legutóbb ülést tartott és foglalkozott a jövőévi kiállítás eddigi előkészületeivel, valamint a kiállítás tervezett kereteivel. A bizottság úgy határozott, hogy a kiállítást a jól bevált tavaszi időpontban, március 20—25. napján rendezik, a bírálókat a kiállítás első napján lesznek, az ünnepélyes megnyitást pedig március 21-én. A kiállítás gerince ez alkalommal is a vásárral kapcsolatos tenyészállatkiállítás lesz.

## A kecskeméti kamara közgyűlése

A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara most tartotta őszi közgyűlését, melyen *Szentjohy-Staub* Elemér elnöki megnyitójában hangoztatta, hogy a gazdaságszolgálatom még sok sürgős intézkedést kér a kormánytól, elsősorban az állatvédelem szempontjából a *takarmányhiány csökkentését* és a *mezőgazdasági munkanélküliség orvoslását*, valamint az *Alföld vízkérdésének megoldását*, mert az ország nem bír ki újabb olyan aszályos esztendő, mint volt az 1935-ös. *Gesztelyi-Nagy* László dr. kamarai igazgató szólt fel ezután és arról beszélt, hogy *országos érdeket az Alfölddel vízzel való ellátása*.

**Baromfikiállítás.** A november 27-től december 2-ig Budapesten az Országos Tenyészállatvásártelen rendezendő XI. Nemzetközi Baromfikiállítás és a vele kapcsolatos tanfolyam rendezése *Teleki Józsefné* grófné elnöke alatt élénk tevékenységet fejt ki és már eddig is külföldről és belföldről szépszámu állomány van bejelentve. A *casuti ötvenszázalékos menedzserképzés* igénybevételéhez szükséges igazolványok kaphatók a *rendezőség*nél, Budapest, IX., Üllői-ut 25., I. emelet 10.

## „Kisgazda-testvérem, egy hozzád kérésem...”

A lenti (Zala m.) téli gazdalanfolyam vizsgájára írta *Mentes István* fiatal magyar gazdaifju azt a verset, amelyet alább közlünk. A költemény szerkezete egyszerű és kezdetleges. Nem is azért íródott, hogy *Arany, Petőfi*, vagy *Ady* tökéletes verselésével versenyezzen, hanem azért, hogy a kisgazda testvérekhez intézzen néhány igaz és megszívlelni való sort. Ez a célja a legteljesebb mértékben sikerült is. Az őszinteséget, jóakaratot és önbecsülést sugárzó sorok valóban el is érik céljukat. A mai földmivesifju okos és életrevaló felfogását és szándékát tükrözik vissza, amelyet követendő példaként állítunk ifjabb olvasóink elé, amikor átadjuk *Mentes István*nak a szót:

*Kisgazda-testvérem, egy hozzád kérésem.  
Légy oly fia e hazának, amelyet tőled  
[megkívánhat.*

*Légy hozzá hű s szeresd mindenfelett,  
E haza Istentől néked teremtettet,  
Néked teremtette e hont és e földet,  
Hogy rajta munkában, becsületben élhess.  
Terád vár munkája és tied a gondja,  
De Isten és a föld munkád meghálálja.*

*Ne csüggedj el soha, legyen a sors bár  
[mostoha!*

*Dolgozva megélünk, hisz Isten is akarja.  
Ne vesszen el kedved, ha rosszul fizetett  
A buza kalásza, mit két kezéd vetett,  
Mert a lemondásnak veszünk lenne a  
[vége,*

*Bátor magyar szívvel nézzünk fel az égre.  
Hitünk erősödjön, karunk izmosodjon,  
Lelkünkön csüggedés sose burjánozzon!*

*Ha telked műveled, műveled a földed,  
Mert a telked hangja parancsolja néked,  
Nem a téltelenség végződik a munka,  
Égből sem hull nekünk munka nélkül*

[sonka.

*Ne várd, hogy sült galamb repül majd*

[a szádba

*S a föld munka nélkül is meg legyen*

[áldva.

*Szorgalom és munka adhat csak kényeret,  
Munka és tudomány eredményhez vezet.*

*És hogy a munkádnak legyen eredménye,  
Lépj, tömörülj egybe, egybe szövetkezz.  
Térj belátásra, lásd be már végre,  
Gyenge mindenhez a lényed kicsisége.  
De ha szövetkezzünk, összetett erőnk  
Érdekünkt védeni: képessé tett bennünk.  
Paraszt testvéreim! Szövetkezzünk egybe!  
Sorsunkat az Isten előbbre segítse!*

A székesfehérvári téli gazdasági iskola évnnyitása. Az 1934/35. tanév 11-ik nyári félévének befejezése után november 4-én vonultak be a székesfehérvári gazdasági iskola 1934/35. tanév I. téli félévére a vidéki bentlakó tanulók. November hó 5-én ünnepélyes tanévnyitó istentisztelet után az iskola falai között zajlott le az idel tanév megnyitása. A folyó tanév alsó évfolyamára oly sok tanuló jelentkezett, hogy többet az 1936/37. tanévre kellett visszautasítani. Felvételt az alsó évfolyamra 46 tanuló és a felső évfolyamra 44 tanuló, összesen 90 tanuló, akik közül 53 tanuló-otthonban bentlakó növendék, 13 székesfehérvári, 24 pedig a közeli községekből vasuton jár be az iskolába. November 9-én megalakult az *Ifjusági Önképző Gazdakör* is s a tanuló-ság megválasztotta a Kör tisztikarát. Elnök lett *Kineth István* felső évfolyamos tanuló (Sárbogárd).

A kaposvári téli gazdasági iskola megnyitó ünnepe. A kaposvári téli gazdasági iskola — amely a somogyszentimrei mezőgazdasági szakiskola átszervezése után keletkezett — november hó 3-án, vasárnap tartotta első évnnyitó ünnepélyét. Megjelent azon *Hoss József dr.*, apátplébános, *Weissenbach Iván* főjegyző, *Sipos Kálmán* tanácsnok, *Csehy János dr. th.* főszolgabíró, *Sámik József* felsőházi tag, *Asztalos Lajos* kamarai h. igazgató, vitéz *Poroschegyi Károly* gazdasági egyesületi igazgató, *Varga István* vármegyei és *Nagy János Gábor* kaposvári testnevelési felügyelő. *Imre Sándor* igazgató megnyitó szavai után a vármegye, város és a Mezőgazdasági Kamara képviselői lelkes szavakban méltatták az iskola jelentőségét az egybegyűlt közönség és az iskola 48 tanulója előtt.

**Jó hangszerezen játszani a legnagyobb élvezet.** Elsőrangut, igazán olcsón *Reményi* országos híru hangszertelepen vásárolhat: Budapest, VI/15., *Király-utca 58—60.* Kérjen díjmentes 51. számú árjegyzéket, abból választhat.

**Szerelmi dráma Táton.** *Ecker Mihály* 20 éves táti gazdalegény, a község egyik legmódosabb fiatalembere, házasságot akart kötni *Dinnyés Katalin* 18 éves helybéli leánnyal. A szülők ellenezték a házasságot, mire a fiatalok halálra szánták magukat. *Ecker Mihály* revolverrel szívenlőtte a leányt, *Dinnyés Katalin* a golyó azonnal megölte. A legény azután önmaga ellen fordította a fegyvert, ötször magára lőtt, de a fegyver mind az ötször csütörtököt mondott. Erre a revolver agyával bezúzta a koponyáját. *Ecker Mihály* fogházba vitték és a rabkórházban helyezték el.

**Egy szerb kovács rémtette.** *Salinak* jugszláviai községben egy kovács borzalmas módon kinozta halálra feleségét. A házastársak már hosszú idő óta civakodtak egymással. Legutóbb is éles szóváltás keletkezett közöttük, aminek az lett a következménye, hogy a *falusi kovács ken-derkötéllal az ajtóhoz kötötte feleségét, majd tüzes vassal égetni kezdte az asszonyt.* Az asszony segélykiáltásaira öszszefutottak a szomszédok, de segíteni nem tudtak, mert a kovács bereteszelt minden ajtót. Mire a tett színhelyére értek, az asszony kiszenedett.

## Vásárok jegyzéke

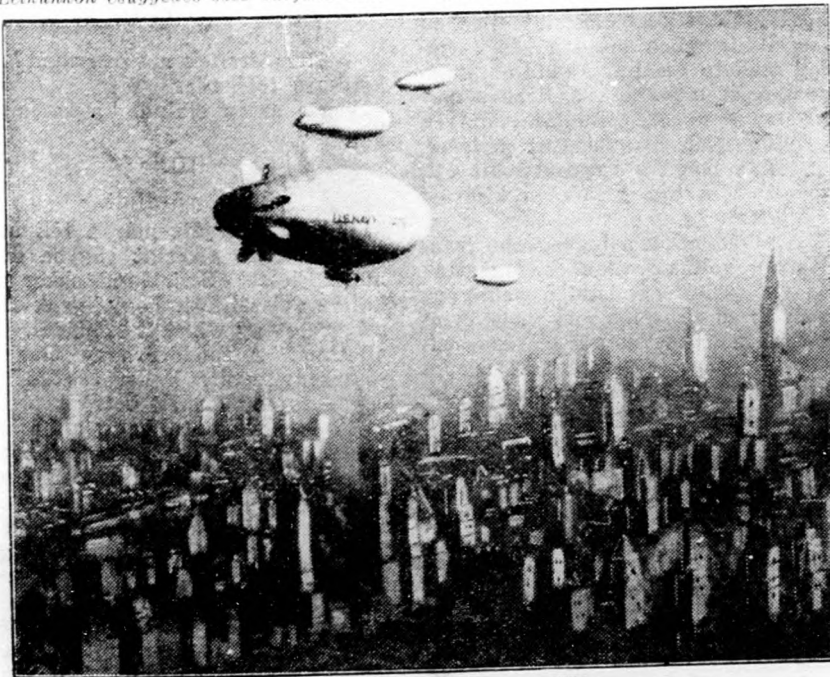
**Vasárnap, november hó 17-én.** Állat- és kirakodóvásár: Fegyvernek, Makó, Szegvár.

**Hétfő, november hó 18-án.** Állat- és kirakodóvásár: Bácsalmás, Gyöngyös, Hajduböszörmény, Halászl., Jászládány, Kóka, Lovászpata, Mátészalka, Nagyatád, Nógrád, Sárbogárdi, Sopron, Szekszárd, Szigetvár, Tarcal, Tiszaszentimre. — Kirakodóvásár: Tatabánya.

**Kedd, november hó 19-én.** Állat- és kirakodóvásár: Gelej, Háromfa, Sóskut. — Állatvásár: Vajszló. — Ló-, marha- és kirakodóvásár: Mezőkomárom, Rédlcs, Somogyszil, Sümeg.

**Szerda, november hó 20-án.** Állat- és kirakodóvásár: Balmazújváros, Vértes-acsá. — Ló-, marha- és kirakodóvásár: Csurgó, Hőgyész, Mezőkomárom. — Sertés- és kirakodóvásár: Rudabánya.

**Csütörtök, november hó 21-én.** Állat- és kirakodóvásár: Alcsut, Bodvaszilas, Pátka, Ujfehértó.



Hadgyakorlat a háztenger fölött

Az Északamerikai Egyesült Államok kis kormányozható léghajói gyakorlatot végeznek Newyork felhőkarcólól felett.

# AZ EZÜSTFAKIR

Indiai történet.

Angolból fordította: Vécsey Leó.

## II.

### Az ezüst rém

Utunk a hajnali derengésben a háttáron vezetett keresztül, közvetlenül Hanumannak, a majmok istenének temploma mellett. Hanumann első-rangu indiai isten és nagy tiszteletet követel meg. Minden istennek megvannak a maga kiváló tulajdonságai, mint minden papnak is. Én, magam, nagy fontosságot tulajdonítottam Hanumannak és jóakaratommal tüntetem ki népét, a hegyek nagy szürke majmait. Mit lehet tudni, mikor veheti hasznát az ember négykezű, példátlanul fürge és furfangos barátainak.

A templomban imbolygó világosság égett és amint közeledtünk feléje, férfihangok zümmögő, monoton kórusa szűrődött elő. Indiai templomaiban a papok az éjszaka minden órájában váltogatva felkelnek, hogy szüntelenül megadhassák a kötelező tiszteletet istenüknek.

Amint a templom elé értünk, Fleete hirtelen kiszakította magát közülünk és mielőtt megakadályozhattuk volna, felrohant a lépcsőn. Egyenesen az Istenszobor elé ugrott. Barátságosan és jóakaratosan megveregette két papnak a vállát, azután cigarettájának parázsló végével valami furcsa jelet rajzolt Hanumann isten közsobrának homlokára. Strickland odarohant, el akarta ráncigálni az oltártól, Fleete azonban leült a szobor lába elé és ünnepélyes hangon így szólt:

— Látjátok?... Megbélyegeztem ezt a dögöt... Nem nagyszerű?...

Ebben a pillanatban vad zsidobongás és láрма kerekedett a templomban. Strickland, aki jól ismerte a bennszülötteket és tudta, milyen következményei lehetnek az ilyen szentségtörésnek, elsápadt és remegő hangon jegyezte meg, hogy ebből nagy baj lesz. Kínos zavarban volt, mert hivatalos állása, hosszú, zavartalan szolgálata a környéken és hajlama a bennszülöttekkel való jóakaratu, barátságos érintkezésre, népszerűvé és ismertté tették a papok előtt. Annál kényelmetlenebb volt számára ez a helyzet.

Fleete a földön ült az oltár előtt, semmi áron sem akart felállani és egyre azt hajtogatta:

— Nagyszerű derékalkj ez a jó öreg Hanumann! Pompásan érzem itt magamat.

Ebben a pillanatban, mielőtt észbekaptunk volna, az istenszobor

háta mögött lévő rejtékhelyéből valami vadul hadonászó, iszonytató külsejű, ezüstsín alak tört utat magának. Egészen meztelen volt, annak ellenére, hogy a téli erős fagyban foga volt az időnek. Torz, csontváz teste, mintha ezüsttel lett volna befuttatva, szinte csillogott és világított. Mint ahogyan a biblia írja: „Bélpoklos volt, fehér, mint a hó.” Arca helyén szétmálolt, felismerhetetlen sebtömeg rajzolta szét az emberi vonásokat, szeme két véresíkos, sötét sebnylás volt. Uglátszik, évek óta szenvedett már ebben a rettenetes betegségben. Annyi bizonyos, hogy ilyen borzalmasan súlyos esetét ennek az irtózatosságnak még sosem láttam.

Strickland meg én lehajoltunk éppen, hogy Fleetet felemeljük és erőszakkal kicipeljük a templomból. Észre sem vettük közben, hogy az oltár környéke egyszerre csak telis-tele lett emberekkel, akik, mintha a földből nőttek volna ki:

— Az ezüsfakir... az ezüsfakir! — hallatszott a félelemmel teli suttogás mindenfelől.

Az arcnélküli ezüst csontváz egyenesen felénk futott. Borzadva akartam elhátrálni előle, ő azonban addigra már elérte minket. Valami állati, furcsa vakkantással, amely a vidra éles nyávogásához volt hasonló, átbújt a karunk alatt s abban a másodpercben mind a két karjával átölelte Fleetet. Alakatlan, szörnyű fejét befurta a mellébe s már vissza is ugrott. Azután, amilyen gyorsan jött, visszaosont helyére, az oltár mögé s nyávogva ült ott, miközben a tömeg minden kijárást elállott.

A papok, akik a legnagyobb izgalomban voltak, vadul hadonásztak és üvöltöztek mindaddig, amíg az ezüst rém Fleetet meg nem érintette, most egyszerre elcsendesedtek. Elégedett bólogatással némán álltak az oltár körül. A másodpercek alatt lejátszódó érthetetlen, hátborzongató jelenet szemmel láthatóan lecsillapította őket. Néhány pillanatnyi feszült és izgalmas csend után az egyik pap Strickland rendőrnagyhoz lépett és tökéletes angol nyelven így szólt:

— Vezessétek el barátotokat. Ő megsértette a nagy majomistent,

**Ajánl**  
szomszédodnak is a  
**VASÁRNAP-ot!**

végzett Hanumannal, Hanumann azonban még nem végzett övele. S most menjetek békével. Senkit bántódás nem érhet itt!

A pap hangjában valami borzasztó fenyegetés érzett. A tömeg némán utat engedett és mi kicipel-tük Fleetet az utcára.

A templom felhomálya után szemszuró és fájdalmasan kellemetlen volt az éles téli fény. Összerázkódtam. Strickland dühöngött. Valami olyat mondott, hogy mind a hármunkat felkoncolhattak és agyonlöhettek volna a bennszülöttek és Fleete köszönje jó csillagzatának, hogy ép bőrrel megmenekült a bajból... Fleete azonban nem köszönt semmit! Nehezen forgó nyelvvel azt dadogta, hogy le akar fekédni. Tökéletesen el volt ázva.

Tovább haladtunk, valósággal cibálva és vonszolva a tehetetlen részeg. Strickland szitkozódva, ösz-szeszorított fogakkal, keményen szoritotta Fleete karját. Én magam igyekeztem gyengédebben támogatni barátunkat. A szerencsétlen embert — tisztán éreztem a karomon — egyszerre elkezdte a hideg rázni. Homlokát ellepte a verejték, a lélegzete hirtelen meggyorsult. Közben dadogva fecsegett. Kijelentette, hogy a bazárból kiáramló hullabűzt nem bírja ki és esodálkozásának adott kifejezést, hogy a vágóhidakat oly közel építik az angolok lakóházaihoz.

— Nem érzitek a vér szagát? — kérdezte többször.

Végül aztán elaludt a karjainkban.

## III.

### A leopárdfolt.

Jó magasán járt már a téli nap, amikor végre sikerült ágyba dugnunk Fleetet. Strickland ekkor sőhajtva felszólított, hogy igyák meg még vele egy whisky szódával. Ráállottam. A rendőrnagy nagyon rosszkedvű volt. Poharazás közben egyre a templombeli botrányról beszélt és bevallotta, hogy a hajnali szegyenletes jelenet egészen kihozta a sodrából. Strickland számára valóban súlyos volt az eset, mert az ő titkos küldetéséhez tartozott az a feladat is, hogy a vallásügyi dolgokat tiszteletben tartsa és éppen a saját fegyverükkel fogja meg a bennszülötteket. Eddig ugyan nem nagy haladást mutathatott fel ebben, de ez nem az indiai brit rendőrség, hanem inkább az indiai brit diplomácia kudarca volt. (Folytatjuk.)

**Értékpapirokat,**

kényszer- és hadikölcsönkötvényt, olasz vöröskereszt-sorsjegyet magas áron vásárol **Barna Bank, Budapest, V., Nádor-utca 26. Tőzsdével szemben.** Telefon: 213—16, 104—67.

**TANÁCSADÓ**

**Kérdés:** Ha valaki adóügyben a pénzügyigazgatásnál először vagy írásban érdeklődik, köteles-e bélyeget ragasztani? (K. I., új előfizető.) — **Felelet:** Érdeklődni a pénzügyigazgatásnál csak előszóval lehet és ez az érdeklődés és az adott felvilágosítás bélyegmentes.

**Kérdés:** 10 katasztrális holdnál kisebb birtokom van és a kataszteri tiszta jövedelem sem haladja meg a 100 arany-lorontát, mégis kirótták reám a földadót, köteles vagyok-e megfizetni? (Sz. S., Csongrád.) — **Felelet:** Nem köteles megfizetni; forduljon az adóhivatalhoz felebezzéssel.

**Kérdés:** 1919-ben örököltünk hét hold földet, hét tagra osztva. Az örökösársak megállapodást kötöttek, hogy az ut melletti tag tulajdonosa a belső tagok tulajdonosainak átjárást enged. Be is tartotta ezt a megállapodást 1935 márciusáig, most azonban el akarja az átjárást zárni. Mitérő tegyek? (P. M., Kiskőrös.) — **Felelet:** Amennyiben az átjárás megengedésére vonatkozó megállapodást igazolni tudja, úgy perrel támadhatja meg azt az örökösársat, aki az utat elzárta és kérheti a bíróságnál azt is, hogy ez a jog, mint szolgalmi jog, a telekkönyvbe bekebeleztesse.

**Kérdés:** A védettség megszüntetését hol lehet kérni és mi a címe? (Sz. J., Kaposmőr.) — **Felelet:** A védettség megszüntetését a járásbírósnál kell kérni.

**Kérdés:** Gazdasági cselédem felesége beteg lett. Cselédemnek fogatot adtam, hogy vigye az orvoshoz, mert a községükben nincs. Az orvos mentőautóval beszállította a legközelebbi kórházba. Kit terhel ennek költsége? (H. E., Métélek.) — **Felelet:** Ha a mentőautó igénybevétele feltétlenül szükséges volt, úgy annak költsége Ön terhelé, ha azonban az utat az Ön kocsiján is megtehetné volna, úgy Ön a mentőautó költségeiért nem felel.

**Kérdés:** Hol kapható szénkénegezőbe való szurony? (R. J., Bársonyos.) — **Felelet:** Ha a kénegezőgépjé Manlicher-rendszerű, úgy a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetétől (Budapest, V., Alkotmány-u. 29. sz.) meghozathatja külön a szuronyt is utánvétellel. Kérdezze meg az árát egy levelezőlapon. Ha másféle gyártmányu a kénegezője, írja meg a márkát és rajzban küldje be a szurony formáját ugyanehhez a céghez.

**SZERKESZTŐI ÜZENETEK.**

**N. L., Tök.** Megjelenésenként 1 pengő Önnök, mint előfizetőnek. — **O. F., Mát-raszöllős.** Verselői, amint a sor ismét Önre kerül, közlünk. — **B. B., Budapest.** Válogatunk belőlük. — **Ifj. D. J., Kiszveke.** Rejtvénye jó, sor kerül red. — **W. K., Kiszvaszar.** Előfizetése 1936 február hó 28-ig van rendezve. — **G. I., Vág.** A kért könyvet megküldöttük.

**T R É F Á K**

Jól ismeri az asszonyt.

Kohnné néhány napra leutazott a mamája látogatására Paksra, ahonnan a következő levelet írta férjének:

*Kedves Samu,*  
jól érzem magam, de pénzem elfogyott, küldj postafordultával 500 pengőt. Csókol *Rózád.*

A levél vétele után Kohn a következő levelet írta:

*Kedves Róza,*  
örülök, hogy jól vagy, a kért 50 pengőt postán küldöm. Csókol *Samud.*

*U. i. Még csak arra akarlak figyelmeztetni, hogy az ötvenes számot egy nullával kell írni.*

Olyan, mint otthon.

— Tegnap felfedeztem egy kis vendéglőt, mondhatom, olyan, mint otthon.

— Igazán?

— Igen. Kifogásoltam, hogy rossz a leves, mire a fejemhez vágta egy tányért.

A ferde szem.

Kovács és Nagy találkoznak a kávéházban.

— Rég nem láttalak — mondja Kovács.

— Igen. Hurelkoztam.

— Mi az, otthagytad a szép lakásodat?

— Igen.

— És miért?

— A háziur japán lett.

— Hogy-hogy japán lett?

— Egy fél éve nem fizettem házbért és ferde szemmel nézett rám.

Oh, azok az estélyi ruhák.

A tanácsosné mélyen kivágott ruhában hazaérkezik a színházból. A tanácsos ur, aki otthon már alig várta, hogy az asszony hazajöjjön, álmosan odaszól neki:

— Na, fiam, öltözz gyorsan fel, aztán menjünk lefeküdni.

**REJTVÉNYEK**

1. Szórejtvény.

kerget  $\frac{31}{E}$

(Beküldte ifj. Kántor Albert Dögérl.)

2. Szórejtvény.

V lángol  $\mathcal{R}$  üz ó

(Beküldte V. Balogh László Dögérl.)

3. Pontrejtvény.

. z . p . a . y . y . n . ö . ü  
. a . y . a . y . r . r . z . g

(Beküldte ifj. Szabó József Pátrétérl.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt az 50-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 44-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Szórejtvény: **Kedves emlék.** 2. Szórejtvény: **Keresztfá.** 3. Szórejtvény: **Fenkölt.**

Megfejtették: Ozoróczky Ferenc, Tarcsay Irénke, Czuczai Dezső, Vezér Emil, Kulnyánszky Géza, Vargha Anna, Kátona Béla, Nagy Márton, Szücs Ferenc, Günther Ferenc, Békeffy Pál, Nagy Eszter, László Gizella, Biró Irén.

Jutalomkönyvet nyertek: **Ozoróczky Ferenc (Mát-raszöllős)** és **László Gizella (Kaposvár).**

A 45-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

**VÁSAR ES PIAC**

Fővárosi árak november hó 12-én.

GABONATÖZSDE.

**Készárupiac.** Buza: tiszai 77 kg-os 17.90—18.15, 78 kg-os 18.05—18.30, 79 kg-os 18.20—18.45, 80 kg-os 18.35—18.55, felsőtiszai 77 kg-os 17.65—17.75, 78 kg-os 17.80—17.90, 79 kg-os 17.95—18.05, 80 kg-os 18.05—18.15, duna—tiszai, fejemegyei, dunántúli 77 kg-os 17.55—17.65, 78 kg-os 17.70—17.80, 79 kg-os 17.85—18, 80 kg-os 17.95—18.05.

Pestvidéki rozs 15.80—15.90, egyéb 15.90—16.10; sörárpa, elsőosztályú 19—20, másodosztályú 18—19, harmadosztályú 17.50—18; takarmányörpa, elsőosztályú 17—17.30, másodosztályú 16.50—16.75; zab, elsőosztályú 17.45—17.55, másodosztályú 17.30—17.40; tengeri 15.30—15.40; buzaakorpa 12.55—12.65; 8-as liszt 14.50—14.60 pengő métermázsánként.

**Határidőpiac.** Buza márciusra: 17.91—17.92, májusra: 18.05—18.07. Rosz márciusra: 15.95—15.98. Tengeri májusra: 15.14—15.16, júliusra: 15.40 pengő métermázsánként.

**Vetőmagpiac.** (Mauthner Ödön Magtermelő és Magkereskedelmi v. t. heti jelentése.) A lefolyt üzleti héten a magpiac esendes volt és alig fordultak elő üzletkötések. Lucernamagnak ezidőszent egyáltalán nincs kereslete, a kínálat is csak igen korlátozott. Lóheremag iránt is csak kevés az érdeklődés a belföldön, de tekintettel a vidéken már rendelkezésre álló esekély készletekre az árak változatlanok maradtak. Taraszi búkkönyv változatlanul szállár. Muharmagból a piacra kerülő belföldi tételek többnyire üszögösek. Szudánfűből is megindult a kínálat. A piacra kerülő kisebb tételek aránylag gyorsan elkeltek. — A Budapesti Áru- és Értéktőzsde hivatalos jegyzősei nyersáruért 100 külön-

# VASÁRNAP

BUDAPEST, V., BÁTHORY-U. 24.

ként budapesti paritásban. Köles, fehér 21—23, vörös 19—20, vegyes 17.50—18.50; repace 29.50—30; napraforgó, fehér 19—20, vegyes 16.75—17.25; lucernamag 115—120; lóheremag 150—156; tavaszi búkköny 27—28; csillagfürt 11—11.50; buzakorpa 12.55—12.65; 8-as liszt 14.50—14.60, tökmag, nagy 38—39, kis 32—33; mák (kék) 82—83; borsó; Viktória 25—28, expressz 21—23, őszi 19—20; lencse, nagy 42—47, közép 36—49; babok; dunai szokvány 32—33, dunántúli szokvány 32—33, felsőm. szokvány 30—31.50, gömbölyű fűj 38—39, hossza 38—39; barna bab 33—34; tarka bab 20—30 pengő métermázsánként.

**Abraktakarmányiac.** Árpakorpa 15, borsóhéj 14, borsókorpa 14, buzakonkoly 13.50, buzakorpa 12.75, buzatakarmanynyliszt 15, konkolydara 13.50, lenmagpogácsa 15.75, napraforgópogácsa 15, szárított répaszelet 12.25, repacepogácsa 12.50, rozskonkoly 12.75, rozskorpa 13, rozstakarmanynyliszt 15, tökmagpogácsa 16.50, kókuszdiópogácsa 15, melasz 11 pengő métermázsánként.

**Takarmanylvásár.** Réti széna, másodrendű 8.80—10, harmadrendű 7—8.50, muharszéna 9—11.50, lucernaszéna 10—12.50, takarmanyszalma (árpa) 6, lucerna- és szénakeverék 9.50—11, alomszalma, elsőrendű 5—5.50 pengő métermázsánként.

**Cirokszakál,** uradalmi prima, takaró szalma 23, kistermelői prima takaró szalma 20—22, bélésszalma átlagárban 10 pengő métermázsánként. **Cirokmag** 12 pengő métermázsánként.

**Tenyészmarhák és jármosökrök.** Elsőrendű belföldi jármosökrök (tarka) és beállítani való tinó 42—46, elsőrendű belföldi jármosökrök (fehér) 40—44, másfél éves tinók 34—38, másfél éves üszök 35—38, fiatal, friss fejű tehén 55—65 fillér kilogrammonként élősulyban.

**Borjувásár.** Elsőrendű 73—78, kivételesen 82, másodrendű 60—72, harmadrendű 42—50 fillér kilogrammonként élősulyban.

**Vágómarhавásár.** Bika, tarka, másodrendű 34—50, harmadrendű 28—32, ökrök, magyar, másodrendű 34—48, ökrök, tarka, másodrendű 37—56, harmadrendű 26, tehén, magyar, másodrendű 35, tehén, tarka, elsőrendű 56—58, másodrendű 34—54, harmadrendű 22—33, növendék (éves) 28—49, kiesontozni való 16—21 fillér kilogrammonként élősulyban.

**Sertésவásár.** Prima uradalmi nehézsértés páronként 340 kg-on felül 100—102, szedett közép 82—86, silány 56—68, angol, elsőrendű 86—92, másodrendű 72—82 fillér métermázsánként élősulyban.

**Lóவásár.** Csikó 25—40, igás kocsi (nehéz nyugati fajta) 200—500, igás kocsi (könnyű nyugati fajta) 170—240, alárendelt minőségű 15—170, vágó 10—120 pengő darabonként.

**Juharak.** Külföldnek megfelelő prima, fiatal ürök, darabonként 50 kg sulyban 45—50 fillér kilogrammonként, gazdaság-

ban, etetés-ítatás után mázsával, 3 kg sulylevonással.

**Nyersbőr.** Marhabőr 45 kg-ig, magyar 0.70—0.80, tarka 0.88—0.90, horjubőr, hosszú lábbal 1.75—1.80, rövidlábbal 1.85—1.95, bikabőr, tarka 0.75, juhbor, nyírott 0.80—0.85, lóbor, mészárosilóbor darabonként 12—12.50 pengő, kisebb lóbor 10—20 százalékkal olcsóbb. Dunántulon a marhabőrárak 5—10 fillérrel drágábbak.

**Tej és tejtermékek:** Teljes tej 28, lefőltözött tej 8, tejszín 200, tejfél 110—120 fillér literenként, Centrifugált vaj 300—320, tehéntúró 50—80, juhsajt 180—200, trappista 160—240, emmentáli 260—360 fillér kilogrammonként.

**Vad és vadhus:** Szarvascomb 1.80—2, gerinc 2—3.50, lapocka 1—1.60, többi része 0.40—0.60, őz, gerinc 3.50—4, comb 2.40—2.80, többi része 0.40—0.60 pengő kilogrammonként. Nyul, borbén 2—3.50, fácán 1.80—2.50, fogoly 0.80—1.20 pengő darabonként.

**Baromfi és tojás.** **Étőbaromfi:** Tyúk 1.80—3, csirke, rántanivaló 0.90—1.30, csirke, sütnivaló 1.20—2.50, pulyka 2.50—4 pengő darabonként. — **Leölt baromfi:** Tyúk 1.50—1.80, csirke, rántanivaló 2.20—2.60, csirke, sütnivaló 2.20—2.60, ruca, hizott 1.40—1.70, lud, hizott 1.30—1.60, pulyka, sovány 1.20—1.60, libamáj, nagy 4—7, libamáj, kicsi 2—4 pengő kilogrammonként. Teatojás 11—13, főzőtojás és apró 9—11 fillér darabonként.

**Zsir és zsirszalonna:** Szalonna, olvasztani való 1.60—1.78, sózott, kenyér 1.60—1.80, füstölt 1.80—2, háj 1.84—1.96, tepertő, zsíros 1.60—2, sertézsír, helybelli 1.80—1.88 pengő kilogrammonként.

**Halpiac:** Ponty, élő, nagyság szerint 1.40—2, harsca 3.20—4 pengő kilogrammonként.

**Fűszer és egyéb.** Paprika, édes, nemes 3.20—4, félédes 2.80—3.20, rózsza 2—2.60, mák, kék 1—1.20, pergetett méz 1.60—1.80, háziszappan, szin 1—1.20, közönséges 0.80—0.96 pengő kilogrammonként.

**Zöldség:** Sárgarépa 14—20, petrezselyem 16—20, zeller 20—26, kalarábé 16—20, karfiol 30—46, vöröshagyma, makói 16—24, közönséges 14—20, fokhagyma 1.20—1.40, cékla 16—20, fejeskáposzta 12—16, savanyított káposzta 30—36, kelkáposzta 12—20, vöröskáposzta 26—36, fejjesaláta 8—16 (1 drb), torina 80—1.20, burgonya, Güllbaba 20—24, őszi, rózsza 15—18, nyári, rózsza 18—22, Ella 11—14, kifli 20—24, tönör csiperkegomba 140—240, szegfűgomba 120—140, zöldpaprika, apró, hegyes 20—36, nagy, tölteni való 20—40, tök, főző 14—24, sütőtök 12—20, paradicsom 12—24, vajbáb 50—100, zöldborsó, hüvelyes 40—80, sóska 24—56, paraj, tisztított 16—36, feketeterék 16—20 fillér kilogrammonként. Hónaposretkek csomóként 6—12, föld tengericső darabonként 4—12 fillér.

**Gyümölcs:** Alma, nemes 1—1.60, birsalma 1.20—2, körte, nemes 1.20—1.80,

naspolya 50—100, áfonya 1.40—1.60, őszibarack 1—2, csemegeszőlő 80—130, kevert szőlő 60—80, közönséges szőlő 40—70, dió, keményhéjú 100—110, dióbél 440—480, mogyoróbél 340—400, mandula, keményhéjú 60—80, héjazott mandula 360—520, gesztenye 32—64 fillér kilogrammonként.

**Borpiac.** A borpiacon a helyzet az utolsó jelentésünk óta változatlan. Kistermelőknél seprős áruért, az termelőpince, hektoliterfokonként, vasuthoz közel eső helyen 2—2.20, a vasutól távol eső helyen 1.90—2.10 pengőért kérnek. A vásárlás a nyomott árak mellett is csak vontatottan megy. Urasági tételekért, az vasuti állomás, hektoliterfokonként 2.40—2.60 pengőért kérnek. A minőségű áru 2.60—3 pengő hektoliterfokonként. Óborok iránt állandó a kereslet és az árak gyengébb áruknál 2.80—3.20, jobb minőségű áruknál 3—3.50 pengő között ingadoznak.

**Szesz és szeszitalok.** A szeszüzlet élénk, az árak változatlanok. **Borpiacban** a kínálat tartott árakon történt. A **gyümölcspálinka** üzletmenete továbbra is élénk; az árak szilárd iránnyal megtartottak. **Jegyzékek: törkölypálinka 3.30, seprőpálinka 3.50, szilviorium, nyári 5, kék áru 5.50, ó-kékáru 6.30, eperpálinka 4.20 pengőig. Borpiacot 3.60 pengőig ajánlottak. Az árak 10.000 literfokonként, III. táblázat szerint, plusz 3 százalék forgalmi adó értendők.**

**Fapiac.** A **fenyőfapiac** a forgalom csökken, a behozatal is csekély mértékű. A **keményfapiac** a gömbfa iránti kereslet növekedett és az árak emelkedtek. A fűrészfára értékesítése nehézkes. Fűrészüzletre alkalmas áru, valamint bográra iránt van érdeklődés, a dongafa és a kis talpfa elhanyagolt. A **tűzfakínál**at meghaladja a keresletet, kivéve a búkkfát, amelyből a felkínált mennyiségek mind elhelyezhetők. Az árak budapesti paritásában a következők: **búkkhasáb 325—330, dorong 280—285, cserhasáb 280—285, dorong 255—265, ákácshasáb 290—300, dorong, 270—280, gyertyánhasáb 290—300, dorong 270—280, hántolt tölgy 310—315 pengő. A Faforgalmi R-T. átvételi árai novemberre is változatlanok.**

**Idegen pénznemek vétele és eladási ára november hó 12-én.** Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, amelyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. **Száz pengőnél többre kerül száz darab:** Angol font 1690—1690; dollár 337—341; kanadai dollár 328—338; holland forint 229.55—231.55; német márka —; svájci frank 110.70—111.65 pengő. — **Száz pengőnél kevesebbre kerül száz darab:** Csehkorona 14.15—14.35; szerb dinár 7.80—7.95; francia frank 22.30—22.50; lengyel zloty 63.65—64.25; román leu 2.80—3; bolgár leva 4—4.15; olasz lira 29.90—30.25; osztrák schilling 80—80.70 pengő.

KIADÓTULAJDONOS:

„FALU” MAGYAR GAZDA  
ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSÉG  
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:  
MAYER EMIL

# A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1935. NOVEMBER 17—23.

BUDAPEST I. 550.5 m

K e d d

19

Vasárnap

XI. 17

9.45: Hírek. 10—10.55: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból; prédikál: Eöri Szabó Dezső külsősomogyi egyházmegyei esperes. 11—12.15: Egyházi népének és szentbeszéd a Jézus Szíve-templomból. A szentbeszédet mise után P. Vid József S. J. mondja. 12.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 14: Hanglemezek. 15: „A termelési szerződés”. Pálkás András mérnök előadása. 15.40: Wekerletelepi Dalkör. 16.30: „A magyar Himnusz születése”. Molnár Antal dr. előadása. 17: Fátyol Janesi cigányzenekara. 17.50: „Petőfi, a magyar esuda”. Nagy Endre előadása. 18.20: Rendőr-fuvózenekar. 19.20: „Az öreg kun, meg a barát”. 19.50: Vincze Zsigmond-dalost. 21.30: Hírek, stb. 22: Vajda Sándor—Pártos Ernő jazz-zenekarának műsora. 23: Sárai Elemér cigányzenekara. 00.05: Hírek.

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „A maharadzsiak élete közelről”. (Felolvasás.) 10.45: „Bluz és dzsömpér”. (Felolvasás.) 11.10: Vizjelzés. 12: Déli harangzó, stb. 12.05—12.35: Koch Aurél énekel. 12.40: Hírek. 13—14.30: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: „Asszonyok tanácsadója”. (Arányi Mária előadása.) 16.45: Időjelzés, stb. 17: „A tréfás és komoly Skócia”. Fedák Ágota dr. előadása. 17.25: Hanglemezek. 17.50: Munkásféltóra. 18.20: Kurina Simi cigányzenekara. 19: Osztrák kultúrest közvetítője a Nemzeti Szalonból. 20.10: Közvetítés a Városi Színházból: „Bécsi tavasz”. Operett 3 felvonásban. Írták: Rudolf Oesterreicher és Sigfried Geyer. Zenéjét szerezte: Komjáthy Károly. Az előadás után: Iluczky László jazz-zenekarának műsora. 00.05: Hírek.

S z e r d a

20

H é t f ő

18

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Régi magyar elmélkedés az örömmek és bánatok váltakozásáról”. (Felolvasás.) 10.45: „Miért lett az arany a fémek királya?”. (Felolvasás.) 11.10: Vizjelzés. 12: Déli harangzó. 12.05: Horváth Gyula cigányzenekara. 13.30: Weidinger Ede szalonzenekeara. 14.40: Hírek, piaci árak. 15.55: Az Operaház előadásának közvetítése. „Hunyadi László”. Dalmi 3 felvonásban. Szövegét írta Egressy Béni. Zenéjét szerezte Erkel Ferenc. 19: „A Tardieu-tervtől a dunai egyezményig”. Csizsár Béla előadása. 19.30: Hanglemezek. 20: „Zarándoklásom Mekkába”. Germanus Gyula dr. egyetemi tanár előadása. 20.30: Hanglemezek. 21.10: Hírek. 21.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 22.30: Cavara Artur lett énekes műsora. 23: Sárközi Gyula és Sárközi Béla cigányzenekara muzsikál, Cselényi József énekel. 00.05: Hírek.

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Sven Hedin diákkori utja Perzsiába”. (Felolvasás.) 10.45: „A légzőszervek betegségei”. (Felolvasás.) 11.10: Vizjelzés. 12: Déli harangzó, stb. 12.05—13.30: Beszkárt-zenekar. 13.40—14.20: Tokaji András gondonkázik. 16.10: A rádió diákkféltórája: „Olvassunk együtt”. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Liszt Ferenc hódolata Szent Cecilia előtt”. Bevezetőt mond és vezényel dr. Koudela Géza. Közreműködik a Szent István Bazilika énekkara. 17.40: Olasz nyelvoztatás. 18.10: Bertha István szalonzenekeara. 19: „A nemzetközi viszályok gazdasági háttere”. Surányi-Unger Tivadár dr. egyetemi tanár előadása. 19.30: Hanglemezek. 20.10: „Szülőföldem”. (Csongrád). Surányi Lajos előadása. 20.40: Hírek. 21: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar Mozart-hangversenye. 22.15: Időjárásjelentés. 22.20: Csorba Gyula cigányzenekara. 22.50: „Lengyelországi benyomások”. Dr. Komoróczy György előadása. 23.10: A Mándits jazz-zenekar mű-

sora Kalmár Pál énekszámával. **00.05:** Hírek.

## Csütörtök **21**

**6.45:** Torna. **Utána:** Hanglemezek. **10:** Hírek. **10.20:** „Pályám emlékezete”. (Felolvasás.) **10.45:** „A kuruc kor költészete”. (Felolvasás.) **11.10:** Vizjelzés. **12:** Déli harangszó, stb. **12.05—13.30:** Hanglemezek. **13.40—14.20:** G. Patzkó Magda zongorázik. **14.40:** Hírek, piaci árak. **16.10:** „Mít tudjon a háziasszony a tojásról”. Schweng Lóránd dr. előadása. **16.45:** Időjelzés, stb. **17:** „Baromfityesztési tanfolyam, III. rész”. Báldy Bálint gazdasági felügyelő előadása. **17.30:** Budapesti Koncert Szalonzenekar. **18:** „Mennyi munkát végez az iparos?” Láng Sándor dr. előadása. **18.30:** Szabó Lujza hanglemezel. **19:** „Néphit és népnyelv”. Kertész Manó dr. előadása. **19.30:** Kiss Béla cigányzenekara. **20:** Két egyfelvonásos. 1. „Párka bárány”. Vigjáték I felvonásban. régi magyar nóták beillesztésével. Irta: Nyáry Andor. 2. „A fehér ruhás leány”. Vigjáték I felvonásban. Irta: Nyáry Andor. **21.05:** A Budapesti Ének- és Zenekar-egyesület Schütz-estje második részének közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. **22.05:** Hírek, stb. **22.25:** Kertész Miklós jazz-zenekarának műsora. **23:** Lakatos Misi és Lakatos Tóni cigányzenekara. **00.05:** Hírek.

## Péntek **22**

**6.45:** Torna. **Utána:** Hanglemezek. **10:** Hírek. **10.20:** „Időszerű apróságok”. (Felolvasás.) **10.45:** „Ifjusági közlemények”. (Felolvasás.) **11.10:** Vizjelzés. **12:** Déli harangszó, stb. **12.05:** Kalmár Rezső — Balázs László szalonötöse. **13.30:** Mursi Elek cigányzenekara. **14.40:** Hírek, piaci árak. **16.10:** A rádió diák-felőrója: „Magyar uttörők a természet-tudományban”. **16.45:** Időjelzés, stb. **17:** „A szerzetesrendek szerepe a magyar mezőgazdaságban”. II. Pálffy Iona dr. előadása. **17.30:** Türr István fuvolázik. **17.50:** Sportközlemények. **18:** Gyorsíró-tanfolyam. **18.25:** „Halló” Táncczenekar. **18.55:** „Erdei idill”. Pap Károly elbeszélése. **19.25:** Az Operaház előadásának közvetítése: „Norma”. Dalmü 2 felvonásban. Zenéjét szerezte: Bellini. **20.50:** A rádió külügyi negyedőrája. **Az előadás**

**után:** Pertis Jenő cigányzenekara. **23:** Hanglemezek. **00.05:** Hírek.

## Szombat **23**

**6.45:** Torna. **Utána:** Hanglemezek. **10:** Hírek. **10.20:** „Mäterlinek”. (Felolvasás.) **10.45:** „A Parlament múzeumot ismerteti Mesterházy Jenő. **11.10:** Vizjelzés. **12:** Déli harangszó, stb. **12.05:** „A régi jó idők muzsikája”. A Mária Terézia I. honvédegyalozred zenekara. **13.30:** Stepat Eugen balalajka-zenekara. **14.40:** Hírek, piaci árak. **16.10:** Balogné Hajós Terézia meséi. **16.45:** Időjelzés, stb. **17:** Hanglemezek. **18:** „Husz évvel tovább élünk”, Somos Elemér dr. előadása. **18.30:** Karácsonyi Margit magyar nótákat énekel. Kísér Toll Árpád és Toll Jancsi cigányzenekara. **19.40:** Hangjátékelőadás a Studióban: „Amíg egy téma eljut odáig... vagyis három szereplő keres egy műfajt”. Kőváry Gyula humoros hangjátéka, a szerző konferálásával. Zongorán kísér Kiszely Gyula. **21.10:** Pityó József jazz-zenekarának műsora. Weygand Tibor énekszámával. **22.10:** Hírek, stb. **22.30:** Budapesti Hangverseny Zenekar. **00.05:** Hírek.

### BUDAPEST II. 834.5 m

**Vasárnap, XI. 17, 12.40—14:** Hanglemezek. **15—15.40:** Orgonahangverseny. **17.15—17.40:** Előadás. **19—19.25:** Előadás. **19.30—20.30** Vonósnégyes. — **Hétfő, XI. 18, 18—19:** Szalonötös. **19.05—19.25:** Tárogató. **19.30—19.55:** Előadás. — **Kedd, XI. 19, 17.55—18.15:** Cigányzene. **18.25—18.55:** Mezőgazdasági félóra. **19.05—20.05:** Táncclemezek. **20.40—22:** Cigányzene. — **Szerda, XI. 20, 17.45—18.05:** Szalonzene. **18.15—18.40:** Előadás. **19.05—19.35:** Ének, zongora. **19.40—19.55:** Előadás. **20.15—20.55:** Hanglemezek. **21.30—22.30:** Szalonzene. — **Csütörtök, XI. 21, 17.05—17.25:** Szalonzene. **19.30—19.55:** Előadás. **20.05—20.40:** Cigányzene. **21.10—22.20:** Hanglemezek. — **Péntek, XI. 22, 17.50—18.20:** Táncczene. **18.30—18.55:** Versek. **19.35—20.40:** Hanglemezek. **21.10—22:** Cigányzene. — **Szombat, XI. 23, 18.30—19:** Mezőgazdasági félóra. **19.40—21:** Szalonzene. **21.30—22.30:** Hanglemezek.